

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Zbor väzenskej
a justičnej stráže

MINISTERSTVO
SPRAVODLIVOSTI
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŠANCA
NA NÁVRAT

Analytický dokument k Národnému projektu Šanca na návrat 2

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko.

ŠANCA NA NÁVRAT

**Vstupná analýza k modifikácii resocializačných
a výchovných vzdelávacích programov v probácii**

Šanca na návrat 2

(Ed.)

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, národný projekt Šanca na návrat 2

Bratislava 2024

Editorská činnosť:

PhDr. Alena Gulánová, PhD.

Autorský kolektív:

PhDr. Alena Gulánová, PhD.

Mgr. Pavol Kováč

PhDr. Oliver Lakošík

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko.

Všetky práva vyhradené. Toto dielo ani žiadnu jeho časť nemožno reprodukovat' bez súhlasu majiteľov práv.

© Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, národný projekt Šanca na návrat 2, 2024

www.sancanavrat.sk

OBSAH

OBSAH	3
ZOZNAM TABULIEK A OBRÁZKOV	4
ÚVOD	5
1 POPIS VZORKY	6
2 ZBER DÁT	8
2.1 Dotazník	8
2.2 Hodnotiaca tabuľka rizika	9
2.3 Posúdenie intervenčnej potreby rizika recidívy	12
3 POLOŽKY DOTAZNÍKA	13
3.1 Statické rizikové faktory	13
3.2 Dynamické rizikové faktory	19
4 METODOLÓGIA	39
4.1 Metodika spracovania dát	40
4.1.1 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Zamestnanosť“	40
4.1.2 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Finančná gramotnosť“	43
4.1.4 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Chcem sa zmeniť“	46
4.1.5 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Rozdielnosť nás spája“	47
4.1.6 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Život v komunite“	48
4.1.7 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Druhá šanca“	49
4.1.8 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Rodina a vzťahy“	50
5 VÝSLEDKY ANALÝZY	52
ZÁVER	54
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	57
PRÍLOHY	60

ZOZNAM TABULIEK A OBRÁZKOV

Tabuľka 1 Sumárne číslo recidívy	11
Tabuľka 2 Vek	14
Tabuľka 3 Pohlavie	14
Tabuľka 4 Štatistická ročenka 2023 – vzdelanie vo výkone trestu.....	15
Tabuľka 5 Vzdelanie	16
Tabuľka 6 Predchádzajúca trestná činnosť	17
Tabuľka 7 Aktuálny trestný čin	18
Tabuľka 8 Rizikový faktor pri aktuálnom trestnom čine - násilie	20
Tabuľka 9 Rizikový faktor pri aktuálnom trestnom čine - závislosti	21
Tabuľka 10 Rizikový faktor pri aktuálnom trestnom čine - ochranná liečba	22
Tabuľka 11 Rizikový faktor pri aktuálnom trestnom čine - extrémizmus, radikalizmus	23
Tabuľka 12 Rizikové psychosociálne aspekty v HoTaR	24
Tabuľka 13 Riziko recidívy podľa psychiatrickej, psychologickéj expertízy (posudku)	26
Tabuľka 14 Hodnotenie postoja odsúdeného k aktuálnemu trestnému činu	27
Tabuľka 15 Postoj odsúdeného k aktuálnemu trestnému činu.....	28
Tabuľka 16 Rodinný stav.....	29
Tabuľka 17 Vzťahy	30
Tabuľka 18 Práca, zamestnanie	32
Tabuľka 19 Zdroj príjmu.....	33
Tabuľka 20 Dlhy a exekúcie	34
Tabuľka 21 Hodnotenie liečby závislosti.....	35
Tabuľka 22 Aktuálne v liečbe závislosti.....	35
Tabuľka 23 Psychické poruchy a ochorenia	37
Tabuľka 24 ŠRaVVP "Zamestnanosť"	42
Tabuľka 25 ŠRaVVP Finančná gramotnosť	44
Tabuľka 26 ŠRaVVP „Reštart“	45
Tabuľka 27 ŠRaVVP "Chcem sa zmeniť"	46
Tabuľka 28 ŠRaVVP Rozdielnosť nás spája	48
Tabuľka 29 ŠRaVVP Život v komunite.....	48
Tabuľka 30 ŠRaVVP Druhá šanca.....	50
Tabuľka 31 ŠRaVVP Rodina a vzťahy	51
Tabuľka 32 Silné indikátory a početnosť	52
Tabuľka 33 Poradie ŠRaVVP v pôsobnosti krajských súdov	53
 Obrázok 1 Počet probačných a mediačných úradníkov	 39

ÚVOD

Podaktivita „Zavádzanie a modifikácia štandardizovaných vzdelávacích programov“ Národného projektu Šanca na návrat 2 je zameraná na tvorbu, zavedenie a modifikáciu štandardizovaných vzdelávacích programov adresovaných nie len väzneným osobám, ale po modifikácii aj odsúdeným osobám podmiennečne prepusteným z výkonu trestu odňatia slobody, odsúdeným osobám s podmiennečným odkladom výkonu trestu odňatia slobody a odsúdeným osobám s uloženým trestom nespojeným s odňatím slobody, ktoré sú vedené v probácii.

Za účelom identifikovania špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov (ďalej ŠRaVVP), ktoré budú modifikované a pilotne otestované v probácii, bolo potrebné označiť vzorku odsúdených osôb v probácii. Taktiež bolo žiadúce vybrať spôsob výskumu a k tomu zvoliť vhodnú metódu zberu dát, analýzy dát so zameraním sa na riziká a potreby odsúdených osôb v probácii v jednotlivých regiónoch Slovenska. Súčasne bolo nutné pri tvorbe nástroja na zber dát myslieť na zdroje údajov o odsúdených osobách v probácii, ktoré má probačný a mediačný úradník k dispozícii.

Nevyhnutnou podmienkou k výberu pilotných špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov bolo oboznámenie sa so štandardami špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov i samotnými špecializovanými resocializačnými a výchovnými vzdelávacími programami. Konkrétne sme sa zamerali na špecializované resocializačné a výchovné vzdelávacie programy: Rodina a vzťahy, Finančná gramotnosť, Reštart, Zamestnanosť, Život v komunite, Druhá šanca, Chcem sa zmeniť, Rozdielnosť nás spája. U každého špecializovaného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu sme pozornosť koncentrovali na konkrétny cieľ programu a kontraindikácie pre zaradenie do programu.

V nasledujúcich kapitolách a podkapitolách popisujeme vzorku odsúdených osôb, z údajov, ktorej sme vychádzali pri výbere pilotných špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov. Ďalej popíšeme metódu zberu údajov, hlavné zdroje údajov a pozornosť venujeme opisu jednotlivých položiek dotazníka. V kapitole metodológia predstavíme zozbierané údaje a analýzu týchto údajov. Záver sústreďíme na výber pilotných špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov a ich odôvodnenie.

1 POPIS VZORKY

Vzorku pre zber relevantných údajov zameraných na riziká a potreby odsúdených osôb v probácii tvoria právoplatne odsúdené osoby, ktoré majú uloženú povinnosť spočívať v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu podľa § 51 ods. 4 písm. h) zákona č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona (ďalej len „Trestný zákon“).

Vzorka je zložená z otvorených prípadov v probácii v čase spracovania dotazníka. Aktuálnosť zbieraných dát bola limitovaná časom zasielania k termínu do 30.8.2024. V rámci doručených dotazníkov bolo identifikovaných 880 odsúdených osôb v probácii s povinnosťou absolvovať sociálny výcvik, prípadne iný výchovný program. Zastúpené sú obe pohlavia bez vekového ohraničenia.

Povinnosť spočívať v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu podľa § 51 ods. 4, písm. h) Trestného zákona môže súd uložiť páchatelovi, ktorému bol odložený výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho štyri roky s probačným dohľadom podľa § 51 Trestného zákona a skúšobnou dobou v trvaní jedného až päť rokov. K dátumu 12.08.2024 bolo evidovaných 904 takýchto prípadov, pričom sa jedná o najčastejšie spojenie programu sociálneho výcviku, alebo iného výchovného programu s trestom. Povinnosť spočívať v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu podľa § 51 ods. 4, písm. h) Trestného zákona môže súd uložiť tiež:

- pri podmienenečnom odklade výkonu trest odňatia slobody podľa § 49 Trestného zákona,
- pri podmienenečnom prepustení odsúdeného podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona,
- pri podmienenečnom upustení od výkonu zvyšku trestu domáceho väzenia podľa § 68a, ods. 3 Trestného zákona,
- pri podmienenečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti podľa § 69 ods. 3 Trestného zákona,
- pri podmienenečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu podľa § 71 ods. 3 Trestného zákona,
- pri podmienenečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach podľa § 72a ods. 3 Trestného zákona,
- odsúdenému, ktorému bol uložený ochranný dohľad podľa § 77 ods. 2 Trestného zákona,
- ako súčasť trestu domáceho väzenia podľa § 53 ods. 4 Trestného zákona,
- ako súčasť trestu povinnej práce podľa § 55 ods. 1 Trestného zákona,

- ako súčasť trestu zákazu pobytu podľa § 62 ods. 3 Trestného zákona,
- ako súčasť trestu zákazu účasti na verejných podujatiach podľa § 62a ods. 4 Trestného zákona.

2 ZBER DÁT

Trestný zákon stanovuje, že príkaz podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu podľa § 51 ods. 4 písm. h) Trestného zákona, má smerovať k tomu, aby odsúdená osoba viedla riadny život. *„Program zaisťuje výkon rozhodnutí súdu spočívajúcich v konkrétnej povinnosti obvineného či odsúdeného (páchateľa) podrobiť sa programu so špecifickým zameraním, ako je pracovná rekvalifikácia, zvládanie konfliktných situácií, obmedzenie či odstránenie závislosti, napr. na alkohole, obmedzení rizikových prejavov chovania, alebo ponúka pomoc a podporu tým obvineným a odsúdeným, ktorí sa sami na základe svojho uváženia chcú programu zúčastniť.“*¹ Z toho vyplýva, že programy sociálneho výcviku alebo iného výchovného programu musia vychádzať z rizík a potrieb odsúdeného, ktorému táto povinnosť bola uložená.

2.1 Dotazník

K zberu vstupných dát zameraných na riziká a potreby odsúdených osôb pre identifikáciu špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov sme sa rozhodli použiť metódu dotazníka z kvantitatívneho výskumu. *„Dotazník ako merací nástroj môžeme využiť v rámci rôznych výskumných plánov, stretávame sa s ním v experimente, ale aj deskriptívnom či akomkoľvek inom type výskumu.“*² Výhodou dotazníka je jeho vysoká efektivita, ktorá nám umožňuje zber veľkého množstva dát v relatívne krátkom čase, jeho štruktúrovaný formát nám zaručuje konzistenciu konkrétnych dát. *„Dotazník je využívaný najmä k získavaniu dát hromadnej povahy.“*³ Účelom dotazníka je zhromažďovanie údajov k analýze. Využíva sa ako báza k rozhodovaniu.

Dotazník je vytvorený v programe Excel a má formát výkazu. Prvá časť dotazníka smeruje k statickým a dynamickým rizikovým faktorom odsúdených osôb, druhá časť je zameraná na zber údajov o intervenčných potrebách odsúdených osôb a záverečná časť cieľi na kontraindikácie a vhodnosť špecializovaného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu **„Život v komunite“** pre odsúdené osoby.

Probačný a mediačný úradník má pre posúdenie rizík a potrieb odsúdenej osoby k dispozícii dáta zo vstupného pohovoru, z hodnotiacej tabuľky rizika (ďalej len „HoTaR“), z tabuľky posúdenie intervenčnej

1 ŠTERN, P.- OUŘEDNÍČKOVÁ, L. – DOUBRAVOVÁ, D. (eds.): Probace a mediace. Možnosti řešení trestných činů. Praha. Portál. 2010, s. 206

2 ŠKODOVÁ, Z.: Praktický úvod do metodologie výskumné práce. Martin. UK v Bratislave, Jesseniova lékařská fakulta v Martine. 2013, s. 29

3 EGER, L. – EGEROVÁ, D.: Základy metodologie výzkumu. Plzeň. Západočeská univerzita v Plzni. 2017, s. 112

potreby rizika recidívy, z probačného plánu, probačného programu, dostupných lustrácií, záznamov o vykonaných probačných úkonov a správ či iných záznamov o živote a správaní sa odsúdeného pred odsúdením i po odsúdení od súčinných subjektov.

Pri tvorbe dotazníka sme vychádzali z dvoch základných zdrojov a piatich vedľajších zdrojov údajov dostupných pre probačného a mediačného úradníka s fokusovaním sa na riziká a potreby odsúdeného.

Základné zdroje sú:

- hodnotiaci tabuľka rizika
- posúdenie intervenčnej potreby rizika recidívy.

Vedľajšie zdroje sú:

- vstupný pohovor,
- probačný plán alebo program,
- lustrácie,
- záznamy o vykonaných probačných úkonoch,
- správy spolupracujúcich subjektov.

2.2 Hodnotiaci tabuľka rizika

Hodnotiaci tabuľka rizika - HoTaR je nástroj na objektívne hodnotenie rizika recidívy odsúdeného a identifikáciu stupňa rizika recidívy odsúdeného. Lichner V. – Šlosár D. (2018) udávajú, že hodnotenie rizika má byť obsažené vo všetkých oblastiach života odsúdeného, verifikovateľné, merateľné, má byť vykonávané opakovane a informácie k hodnoteniu rizika majú byť získavané od rôznych subjektov. Zároveň dodávajú „*Pre ohodnocovanie riziká musia byť nastavené objektívne kritériá.*“⁴ Nástroj na hodnotenie rizika recidívy odsúdených osôb sa v 44 krajinách stal súčasťou bežnej praxe probačných a mediačných úradníkov, príslušníkov polície i iných osôb hodnotiacich riziko trestných činov, pri vykonávaní probácie alebo v jednotlivých štádiách trestného konania, ako uvádzajú Singh et al. podľa Kamorowski et al. (2018). Príkladom je systém hodnotenia rizika využívaný v štáte Indiana IRAS, ktorý je zložený zo šiestich samostatných nástrojov. Jednotlivé nástroje sú vytvorené tak, aby spĺňali individuálne požiadavky fáz trestného konania. Systém IRAS zahŕňa hodnotenie rizika v predsúdnom konaní, spoločenský dohľadový screener, spoločenský dohľadový nástroj, statický nástroj, väzenský príjmový nástroj, doplnkový nástroj.

Štruktúra hodnotiacej tabuľky rizika v probácii na Slovensku vychádza zo štatistických údajov, hodnotených údajov z výskumu, ktorými sú statické rizikové faktory a dynamické rizikové faktory.

4 LICHNER, V. – ŠLOSÁR, D.: Probácia v systéme trestnej politiky a sociálnej práce. Košice. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Filozofická fakulta, Katedra sociálnej práce. 2018, s. 72

„Statickými faktormi sú u páchatel'a vek, pohlavie, typ trestnej činnosti, počet predchádzajúcich odsúdení; za dynamické faktory možno považovať bývanie, zamestnanie, vzdelanie, sociálne zručnosti, zdravotný stav, závislosti a pod.“⁵

Táto tabuľka bola zavedená do aplikácie informačného systému Probačná a mediačná služba (ďalej len „IS PMS“) v júni 2019. Povinnosť hodnotenia miery rizika na základe hodnotiacej tabuľky rizika (HoTaR) majú probační a mediační úradníci stanovenú odo dňa 01.01.2023 zákonom č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy.

Výsledkom spracovania HoTaR je **sumárne číslo recidívy**. Jedná sa o číselnú hodnotu vyjadrujúcu riziko odsúdeného, založenú na zhodnotení statických a dynamických rizikových faktorov hodnotiacej tabuľky rizika. Predpovedá pravdepodobnosť, že odsúdený bude ďalej páchať trestnú činnosť a bude za tento trestný čin odsúdený. Sumárne číslo recidívy je výsledkom analýzy rizík odsúdeného, od ktorého sa odvíja interval probačných stretnutí s odsúdeným a čiastočne i potreba intervencie probačného a mediačného úradníka.

Sumárne číslo recidívy bolo do dotazníka zaradené na základe pripomienky, ktorú uviedol Lulei „*Pri realizácii probačných programov je nevyhnutné rešpektovať, že páchatelia s nízkym rizikom recidívy môžu byť negatívne ovplyvnení určením intenzívneho probačného programu (miera intenzity probačného programu a jeho špecifikácia musí byť v symbióze s mierou rizika recidívy páchatel'a).*“⁶

Špecializované resocializačné a výchovné vzdelávacie programy sú indikované, ak je stanovené sumárne číslo recidívy v rozmedzí 0,16 – 0,5.

5 ŠTERN, P.- OUŘEDNÍČKOVÁ, L. – DOUBRAVOVÁ, D. (eds.): Probace a mediace. Možnosti řešení trestných činů. Praha. Portál. 2010, s. 77

6 LULEI, M.: Sociálna práca v trestnej justícii a probácia. Nitra. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva. 2011, s. 54

Tabuľka 1 Sumárne číslo recidívy

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Sumárne číslo recidívy	Reštart	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rodina a vzťahy	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rozdielnosť nás spája	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Finančná gramotnosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Zamestnanosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Druhá šanca	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Chcem sa zmeniť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.

2.3 Posúdenie intervenčnej potreby rizika recidívy

Ako sa uvádza v správe zverejnenej Charitatívnou organizáciou Pew Charitable Trusts na stránke PEW: Hodnotenie rizikových potrieb 101: Veda odhaľuje nové nástroje na vedenie páchatel'ov, „*Výskum identifikoval niekoľko statických faktorov a to vek pri prvom zadržaní, počet predchádzajúcich odsúdení a súčasný trestný čin. Identifikované boli i dynamické faktory, ktoré sú spojené s trestným činom a ktoré je možné ovplyvniť a to antisociálny osobnostný vzor, prokriminálne správanie v zmysle racionalizácie si trestnej činnosti a vyjadrovaniu negatívnych postojov k zákonu, sociálna podpora trestných činov, zneužívanie návykových látok, chudobná rodina, zlyhanie v práci či v škole, nedostatok prosociálnej voľnočasovej aktivity.*“.⁷

Posúdenie intervenčnej potreby rizika recidívy na Slovensku je definovaný ako efektívny posudkový nástroj probácie pre každodennú prácu probačného a mediačného úradníka. Úvod tohto nástroja tvoria údaje o odsúdenej osobe. Ďalšia časť je venovaná trestnej činnosti odsúdenej osoby a to minulej i súčasnej, neopomína sa ani postoj odsúdenej osoby k trestnej činnosti. Nasledujúce časti sa sústreďujú na rizikové faktory a ich rizikový potenciál. Časti zahŕňajú údaje o sociálnej dezintegrácii odsúdenej osoby a to občiansky status, vzdelanie a práca, zdroj príjmu, vzťahy, bývanie a voľný čas. Osobitnú časť tvoria skúsenosti s omamnými látkami a psychické poruchy.

Tabuľka posúdenie intervenčnej potreby rizika recidívy je súbor statických a dynamických rizikových faktorov, ktorým sa venujeme nižšie.

⁷ SPRÁVA ZVEREJNENÁ CHARITATÍVNOU ORGANIZÁCIU Pew Charitable Trusts sa stránke PEW: Hodnotenie rizikových potrieb 101: Veda odhaľuje nové nástroje na vedenie páchatel'ov. Stručné vydanie, [online] [2011-09-20] Dostupné na internete: <https://www.pewtrusts.org/en/research-and-analysis/issue-briefs/2011/09/20/riskneeds-assessment-101-science-reveals-new-tools-to-manage-offenders>

3 POLOŽKY DOTAZNÍKA

Táto časť je venovaná popisu statických a dynamických rizikových faktorov zahrnutých do dotazníka. Ku každému rizikovému faktoru prislúcha tabuľka, ktorej súčasťou je údaj o tom, či je a kedy je faktor rozhodujúcim pre zaradenie odsúdenej osoby do niektorého zo špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov.

3.1 Statické rizikové faktory

Statické rizikové faktory, „... sú znaky histórie páchatel'ov, ktoré predpovedajú recidívu, ale nie sú prístupné úmyselnému zásahu, ako sú predchádzajúce trestné činy.“⁸ Statické rizikové faktory sú faktory, ktoré sa nemenia, väčšinou sú medzi tieto faktory radené vek, predchádzajúca trestná činnosť a sú to faktory, ktoré sú dobre merateľné štatisticko-matematickými nástrojmi hodnotenia rizika. Ako sa uvádza na stránke National Library of Medicine, ich primárnou výhodou je systematický prístup, ktorý zabezpečuje reliabilitu a porovnanie jednotlivých skóre. Yukhnenko, Blackwood a Fazel (2019) výskumom zistili, že najviac uvádzané statické rizikové faktory sú pohlavie, vek, etnická príslušnosť, kriminálna minulosť a problémy so vzdelávaním.

Vek odsúdenej osoby je demografickým údajom a zároveň statickým rizikovým faktorom v dotazníku. Stretli sme sa i so zaradením veku k dynamickým rizikovým faktorom avšak s dodatkom, že „*najúžitejšie dynamické rizikové faktory sú tie, ktoré sú prístupné zámerným zásahom (napr. zneužívanie návykových látok, nezamestnanosť)*“.⁹ Dynamický aspekt veku spočíva v tom, že sa mení a tým sa mení aj predispozícia k spáchaniu niektorých druhov trestných činov, napr. sexuálnych.

Táto položka v dotazníku poskytuje informáciu o vekovom spektre odsúdených osôb, ktorým bola uložená povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Vzhľadom k tomu, že určité špecializované resocializačné a výchovné vzdelávacie programy sú zamerané výhradne na mladistvých páchatel'ov, je táto položka v dotazníku nevyhnutná.

Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Chcem sa zmeniť“ je výhradne indikovaný pre odsúdené osoby vo veku do 18 rokov. Všetky ostatné špecializované resocializačné a výchovné vzdelávacie programy sú určené pre odsúdené osoby vo veku 16 rokov až 61 a viac rokov.

8 MANN, RE. - HANSON, RK. - THORNTON, D.: Hodnotenie rizika sexuálnej recidívy: Niekoľko návrhov o povahe psychologicky významných rizikových faktorov. Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment, 22, 191-217, 2010, dostupné na internete: <https://www.publicsafety.gc.ca/cnt/rsrscs/pblctns/mnng-fctrs/index-en.aspx>

9 MANN, RE. - HANSON, RK. - THORNTON, D.: Hodnotenie rizika sexuálnej recidívy: Niekoľko návrhov o povahe psychologicky významných rizikových faktorov. Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment, 22, 191-217, 2010, dostupné na internete: <https://www.publicsafety.gc.ca/cnt/rsrscs/pblctns/mnng-fctrs/index-en.aspx>

Tabuľka 2 Vek

FAKTOR	ŠVVaRP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Vek	Reštart	16 – 61 a viac rokov
	Rodina a vzťahy	16 – 61 a viac rokov
	Život v komunite	16 – 61 a viac rokov
	Rozdielnosť nás spája	16 – 61 a viac rokov
	Finančná gramotnosť	16 – 61 a viac rokov
	Zamestnanosť	16 – 61 a viac rokov
	Druhá šanca	16 – 61 a viac rokov
	Chcem sa zmeniť	do 18 rokov

Pohlavie je demografickým údajom a statickým rizikovým faktorom, ktorý nám hovorí o **podiele** mužov a žien v probácii s uloženou povinnosťou spočívajúcou v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom. Keďže prebieha tvorba špecializovaného vzdelávacieho programu pre ženy s možnosťou jeho uplatnenia v probačnej praxi, je údaj o pohlaví významnou položkou dotazníka.

Vybrané špecializované resocializačné a výchovné vzdelávacie programy budú prebiehať na slobode, nevyžadujú si homogénnu skupinu, adresované sú odsúdeným osobám bez rozdielu pohlavia.

Tabuľka 3 Pohlavie

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Pohlavie	Reštart	muž, žena
	Rodina a vzťahy	muž, žena
	Život v komunite	muž, žena
	Rozdielnosť nás spája	muž, žena
	Finančná gramotnosť	muž, žena
	Zamestnanosť	muž, žena
	Druhá šanca	muž, žena
	Chcem sa zmeniť	muž, žena

Vzdelanie je statickým rizikovým faktorom dotazníka. Zo štatistickej ročenky 2023 Štatistického úradu SR vyplýva, že vo výkone trestu odňatia slobody bolo v roku 2023 umiestených 4098 odsúdených osôb, ktorí boli negramotní, s neúplným základným vzdelaním a základným vzdelaním. Oproti tomu 3988 odsúdených osôb bolo vo výkone trestu odňatia slobody so stredoškolským vzdelaním bez maturity a s

úplným stredoškolským vzdelaním. S vysokoškolským vzdelaním bolo vo výkone trestu odňatia slobody umiestnených 219 odsúdených osôb. Vzdelanie je z pohľadu tejto štatistiky dôležitým prediktorom rizika recidívy.

Tabuľka 4 Štatistická ročenka 2023 – vzdelanie vo výkone trestu

Dosiahnutý stupeň vzdelania	Počet odsúdených osôb umiestnených vo výkone trestu
Negramotný Neúplné základné vzdelanie Základné vzdelanie	4098
Stredoškolské vzdelanie bez maturity Úplné stredoškolské vzdelanie	3988
Vysokoškolské vzdelanie	219

Vzorom pre vzdelávanie odsúdených osôb vo výkone trestu odňatia slobody je Nórsko, kde sa vzdelávanie odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody stalo dlhodobou prioritou v rámci rehabilitácie a resocializácie odsúdených. Zameranie vzdelávania podal St.Meld č. 37 (in Tønseth, Bergsland, Sammy King Fai Hui, 2019) takto, „*Cieľom vzdelávania vo väzení je zvýšenie kompetencie väzňa. Vzdelanie môže zvýšiť vyhliadky na zamestnanie, a tým aj životné podmienky po prepustení, čo zabráni recidíve, vzdelanie pomôže väzňom využívať ich schopnosti a realizovať svoje ciele.*“¹⁰

Tak ako je nevyhnutné vzdelávanie vo väzení pre zvýšenie šancí odsúdeného zamestnať sa, tak dôležité je vzdelávanie i pre odsúdeného v probácii. Toto vzdelávanie však na rozdiel od odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody musí prebiehať za priameho vedenia života odsúdeného na slobode, kde sú na neho kladené nároky bežného života.

Pre zaradenie do niektorého zo špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov je rozhodujúce vo vzťahu k vzdelaniu, aby odsúdená osoba nebola negramotná a mala znalosť slovenského jazyka. V kontraindikáciách programov je tiež uvedené, že osoba by nemala mať podpriemerné IQ. Nevyhnutné je doplniť, že uvedené faktory v zásade nevylučujú zaradenie odsúdenej osoby do programov, odporúčaná je však korekcia použitých metód a techník pre takúto osobu.

10 TØNSETH, CH. – BERGLAND, R. – SAMMY KING FAI HUI (Reviewing editor): Prison education in Norway – The importance for work and life after release. In Cognet Education. [online] 6. ročník 2019, 1. vydanie, [2019-06-17] Dostupné na internete: < <https://doi.org/10.1080/2331186X.2019.1628408> >

Tabuľka 5 Vzdelanie

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Vzdelanie	Reštart	Základné vzdelanie, stredoškolské vzdelanie bez maturity, stredoškolské vzdelanie s maturitou, vysokoškolské vzdelanie
	Rodina a vzťahy	Základné vzdelanie, stredoškolské vzdelanie bez maturity, stredoškolské vzdelanie s maturitou, vysokoškolské vzdelanie
	Život v komunite	Základné vzdelanie, stredoškolské vzdelanie bez maturity, stredoškolské vzdelanie s maturitou, vysokoškolské vzdelanie
	Rozdielnosť nás spája	Základné vzdelanie, stredoškolské vzdelanie bez maturity, stredoškolské vzdelanie s maturitou, vysokoškolské vzdelanie
	Finančná gramotnosť	Základné vzdelanie, stredoškolské vzdelanie bez maturity, stredoškolské vzdelanie s maturitou, vysokoškolské vzdelanie
	Zamestnanosť	Základné vzdelanie, stredoškolské vzdelanie bez maturity, stredoškolské vzdelanie s maturitou, vysokoškolské vzdelanie
	Druhá šanca	Základné vzdelanie, stredoškolské vzdelanie bez maturity, stredoškolské vzdelanie s maturitou, vysokoškolské vzdelanie
	Chcem sa zmeniť	Základné vzdelanie, stredoškolské vzdelanie bez maturity, stredoškolské vzdelanie s maturitou, vysokoškolské vzdelanie

Predchádzajúca trestná činnosť je jedným zo statických rizikových faktorov opätovného spáchania trestnej činnosti. V dotazníku sme sa zamerali na počet trestných činov spáchaných pred aktuálnym trestným činom, na opakovanie druhu trestnej činnosti a prítomnosť vybraných dynamických rizikových faktorov, o ktorých píšeme nižšie.

S istou mierou nadhľadu môžeme hovoriť o zachytení recidívy odsúdenej osoby. Vymedzenie pojmu „recidíva“ je rôzne v závislosti napr. od vedného odboru, prístupov, právnych systémov a pod. Lulei spomína vymedzenie recidívy Maltzom „... ktorý definoval recidívu ako časový interval medzi dvoma udalosťami – časový údaj prepustenia (s rôznym počiatočným bodom) a časový údaj spáchania trestného činu/recidívy (vrátane napr. aj porušenia podmienky alebo uložených primeraných povinností a obmedzení).“¹¹ Zámerne hovoríme o nadhľade, nakoľko pri stanovení počtu predchádzajúcich trestných činov neudávame časový interval od kedy do kedy, z toho dôvodu, že dotazník nie je zameraný na skúmanie recidívy.

¹¹ LULEI, M.: Rizikové faktory trestnej činnosti. Bratislava. IRIS. 2021, s. 26

Informácie o počte, druhu a vybranom dynamickom rizikovom faktore predchádzajúcej trestnej činnosti odsúdeného nám poskytujú obraz o tom, akí odsúdení, vo vzťahu k recidíve, budú účastníkmi vzdelávacích programov, s akou históriou trestnej činnosti.

Pri doplnení údajov do dotazníka o predchádzajúcej trestnej činnosti vychádza probačný a mediačný úradník z lustrácie z registra trestov odsúdeného. Ak z lustrácie registra trestov vyplynulo, že odsúdený v minulosti spáchal trestný čin, potom sa probačný a mediačný úradník zameria na to, do akej skupiny tento trestný čin spadá a tiež na to, či bol pri spáchaní trestného činu prítomný i niektorý so špecifických rizikových faktorov.

Predchádzajúca trestná činnosť, jej početnosť a rovnaký či rozdielny druh nie sú priamymi indikátormi špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov. Vychádzame z predpokladu, že konkrétny druh trestného činu nemusí priamo súvisieť s potrebami a rizikami odsúdeného. Do jednotlivých programov je prípustné zaradiť odsúdených s recidívou.

Tabuľka 6 Predchádzajúca trestná činnosť

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Predchádzajúca trestná činnosť	Reštart	Počet predchádzajúcich trestných činov od 0 - 2 a viac. Druh trestnej činnosti opakujúca sa i neopakujúca sa.
	Rodina a vzťahy	Počet predchádzajúcich trestných činov od 0 - 2 a viac. Druh trestnej činnosti opakujúca sa i neopakujúca sa.
	Život v komunite	Počet predchádzajúcich trestných činov od 0 - 2 a viac. Druh trestnej činnosti opakujúca sa i neopakujúca sa.
	Rozdielnosť nás spája	Počet predchádzajúcich trestných činov od 0 - 2 a viac. Druh trestnej činnosti opakujúca sa i neopakujúca sa.
	Finančná gramotnosť	Počet predchádzajúcich trestných činov od 0 - 2 a viac. Druh trestnej činnosti opakujúca sa i neopakujúca sa.
	Zamestnanosť	Počet predchádzajúcich trestných činov od 0 - 2 a viac. Druh trestnej činnosti opakujúca sa i neopakujúca sa.
	Druhá šanca	Počet predchádzajúcich trestných činov od 0 - 2 a viac. Druh trestnej činnosti opakujúca sa i neopakujúca sa.
	Chcem sa zmeniť	Počet predchádzajúcich trestných činov od 0 - 2 a viac. Druh trestnej činnosti opakujúca sa i neopakujúca sa.

Aktuálny trestný čin, jeho závažnosť, hodnotenie či sa jedná o úmyselný alebo neúmyselný trestný čin patrí medzi statické rizikové faktory. Pre účely výberu špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov k modifikácii a pilotnému overeniu v probačnej praxi, je postačujúce zaradenie aktuálneho trestného činu do príslušnej hlavy osobitnej časti trestného zákona podľa paragrafového znenia a označenie prítomnosti vybraných dynamických rizikových faktorov pri aktuálnom trestnom čine. Tieto údaje nám pomáhajú pri ustálení špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov.

Tabuľka 7 Aktuálny trestný čin

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Aktuálny trestný čin	Reštart	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rodina a vzťahy	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rozdielnosť nás spája	trestné činy proti životu a zdraviu § 144 – § 128 TZ, trestné činy proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 – § 203 TZ, trestné činy všeobecne nebezpečné § 284 – § 299a TZ, trestné činy proti iným právam a slobodám § 359 – § 377 TZ, trestné činy proti mieru a ľudskej dôstojnosti § 417 – § 425 TZ
	Finančná gramotnosť	trestné činy proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ, trestné činy proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ, trestné činy proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ, trestné činy proti majetku a hospodárske trestné činy § 212 – § 283 TZ,
	Zamestnanosť	trestné činy proti životu a zdraviu § 144 - §178 TZ, trestné činy proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ, trestné činy proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ, trestné činy proti majetku a hospodárske trestné činy § 212 - § 283 TZ
	Druhá šanca	trestné činy proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ, trestné činy proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 -§ 203 TZ, trestné činy proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ
	Chcem sa zmeniť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.

3.2 Dynamické rizikové faktory

Dynamické rizikové faktory, ktoré „sú potenciálne premenlivé faktory, ako je zneužívanie návykových látok a negatívne asociácie medzi rovesníkmi. Vzhľadom na to, že dynamické rizikové faktory sa považujú za zodpovedné za zvýšené riziko, nazývajú sa aj kriminogénne potreby ...“¹² Jedná sa o skupinu faktorov, ktoré je možné vhodne zvolenými intervenciami ovplyvniť. „Dynamické rizikové faktory sú položky, ktoré môžu byť ovplyvnené alebo zmenené počas procesu rehabilitácie, ako sú problémy so zamestnaním alebo zneužívaním návykových látok.“¹³ Dynamické rizikové faktory podnietili rozvoj intervenčných programov a sú považované za užitočný doplnok k statickým rizikovým faktorom.

V predchádzajúcich častiach sme spomínali vybrané dynamické rizikové faktory prítomné pri predchádzajúcej trestnej činnosti a pri aktuálnej trestnej činnosti. Do dotazníka sme zaradili násilie, závislosť, ochrannú liečbu a extrémizmus a radikalizmus, čo sú faktory vzťahujúce sa k špecializovaným resocializačným a výchovným vzdelávacím programom.

Násilie je zámerné použitie fyzickej sily alebo moci, či už skutočne alebo ako hrozba, proti sebe, iným ľuďom, skupine alebo komunite, ktoré vedie alebo má vysokú pravdepodobnosť viesť k zraneniu, smrti, psychickej ujme, neslobode alebo zhoršeniu kvality života. Násilie môže mať rôzne formy, vrátane fyzického, psychického, sexuálneho, ekonomického či symbolického násillia, a môže byť vykonávané na individuálnej, inštitucionálnej alebo spoločenskej úrovni. „Násilie v domácnostiach je špecifické v tom, že k nemu dochádza vždy v intímnych vzťahoch medzi najbližšími osobami a má hlboký dopad na celú rodinu. Ide o násilie, ktorého cieľom je ovládať alebo utláčať inú bytosť, a to ponižovaním a vyvolávaním strachu - slovným, fyzickým a citovým týraním. Domáce násilie netvorí len jedna bitka, či jeden príležitostný incident.“¹⁴

Násilie je nástroj na dosiahnutie cieľa prevažne v inštrumentálnej motivácii k trestnému činu. Prítomnosť násillia v akejkoľvek podobe v predchádzajúcej trestnej činnosti zvyšuje riziko jeho opätovného výskytu. **Danis podľa Lulei, M.** uvádza „Rizikovými faktormi mužov dopúšťajúcich sa domáceho násillia sú predchádzajúce uväznenie z dôvodu páchania domáceho násillia alebo napadnutia a týrania, predchádzajúce uväznenie z trestného činu páchaného na tej istej obeti a skúsenosť s drogami.“¹⁵

12 MANN, RE. - HANSON, RK. - THORNTON, D.: Hodnotenie rizika sexuálnej recidívy: Niekoľko návrhov o povahe psychologicky významných rizikových faktorov. *Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment*, 22, 191-217, 2010, dostupné na internete: <https://www.publicsafety.gc.ca/cnt/rsrscs/pblctns/mnng-fctrs/index-en.aspx>

13 YUKHNENKO, D. – BLACKWOOD, N. – FAZEL, S.: Rizikové faktory recidívy u jednotlivcov, ktorí dostávajú komunitné tresty: systematický prehľad a metaanalýza. Dostupné na internete: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7183820/>

14 <https://www.minv.sk/?nasilie>

15 LULEI, M.: Sociálna práca v trestnej justícii a probácia. Nitra. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva. 2011, s. 72

Tabuľka 8 Rizikový faktor pri aktuálnom trestnom čine - násilie

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Násilie	Reštart	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rodina a vzťahy	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rozdielnosť nás spája	Ak je označené pri aktuálnom trestnom čine násilie ako rizikový faktor.
	Finančná gramotnosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Zamestnanosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Druhá šanca	Ak je označené pri aktuálnom trestnom čine násilie ako rizikový faktor.
	Chcem sa zmeniť	Ak je označené pri aktuálnom trestnom čine násilie ako rizikový faktor.

Závislosti sú radené v klasifikácii chorôb MKCH – 10 pod kapitolu V, ktorá obsahuje duševné poruchy a poruchy správania sa spôsobené závislosťou. WHO definuje závislosť ako duševný, prípadne aj telesný stav, ktorý je charakteristický túžbou alebo nepremožiteľnou potrebou opakovane a periodicky privádzať do tela príslušnú látku.

Závislosť je spojená s trestnou činnosťou čo podporuje Lulei, M. „Až 54% mládeže SR považuje za hlavné nebezpečenstvo drogovej závislosti pre spoločnosť to, že s ňou „rastie kriminalita (ŠÚ SR, 2006, s. 46-47)“¹⁶ i Kiššová, M. „Drogová kriminalita úzko súvisí s výrobou a distribúciou drog, vo viacerých prípadoch je drogová závislosť spúšťačom trestnej činnosti z dôvodu zabezpečenia si drog.“¹⁷

16 LULEI, M.: Sociálna práca v trestnej justícii a probácia. Nitra. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva. 2011, s. 71

17 KIŠŠOVÁ, M.: Sociálne prostredie ako jeden z kriminogénnych faktorov drogovej kriminality. Dostupné online: https://bezpecnostni-sbory.wbs.cz/clanky/2-2015/kissova_socialne_prostredie_ako_jeden_z_kf_dk.pdf

Tabuľka 9 Rizikový faktor pri aktuálnom trestnom čine - závislosti

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Závislosť	Reštart	Ak je označená pri aktuálnom trestnom čine závislosť ako rizikový faktor.
	Rodina a vzťahy	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rozdielnosť nás spája	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Finančná gramotnosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Zamestnanosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Druhá šanca	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Chcem sa zmeniť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.

Ochranná liečba, ak je uložená v odsudzujúcom rozhodnutí súdu značí, že predchádzajúce vedenie života odsúdeného, znalecký posudok odsúdeného i aktuálny trestný čin je spojený s tak závažným psychickým ochorením či závislosťou, že je nevyhnutá ochrana spoločnosti a to uložením ochrannej liečby u odsúdeného. Podľa § 73 ods. 2 Trestného zákona *„Súd tak môže urobiť aj vtedy, ak páchatel spáchal trestný čin:*

- a) v stave zmenšenej príčetnosti a jeho pobyt na slobode je nebezpečný,*
- b) v súvislosti s duševnou poruchou a jeho pobyt na slobode je nebezpečný, alebo*
- c) v dôsledku závislosti od návykovej látky alebo v dôsledku závislosti na hazardných hrách.“¹⁸*

¹⁸ Zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon

Tabuľka 10 Rizikový faktor pri aktuálnom trestnom čine - ochranná liečba

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Ochranná liečba	Reštart	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka. ¹⁹
	Rodina a vzťahy	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.
	Rozdielnosť nás spája	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.
	Finančná gramotnosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.
	Zamestnanosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.
	Druhá šanca	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.
	Chcem sa zmeniť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.

¹⁹ Ak u odsúdeného aktuálne prebieha ochranná liečba, neodporúča sa zaradiť do ŠRaVVP „Reštart“.

Extrémizmus, radikalizmus ako rizikový faktor nás vedie k potrebe zaradenia odsúdenej osoby do špecializovaného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu „Rozdielnosť nás spája“, ktorý radíme medzi terciárne opatrenia prevencie. Dandurand podľa Kozaňáková dopĺňa „Cieľom týchto opatrení je vytvoriť lepšie podmienky pre jednotlivcov, ktoré ich budú motivovať k opusteniu skupiny. Taktiež dôležitou úlohou týchto programov je napomáhanie opätovnému začleneniu jednotlivcov do spoločnosti, ale aj rozbúranie a oslabovanie už existujúcich extrémistických organizácií.“²⁰

Tabuľka 11 Rizikový faktor pri aktuálnom trestnom čine - extrémizmus, radikalizmus

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Extrémizmus, radikalizmus	Reštart	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rodina a vzťahy	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rozdielnosť nás spája	Ak sú označené pri aktuálnom trestnom čine extrémizmus, radikalizmus ako rizikové faktory.
	Finančná gramotnosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Zamestnanosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Druhá šanca	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Chcem sa zmeniť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.

Rizikové psychosociálne aspekty v HoTaR sú dynamickými faktormi predikujúcimi budúce kriminálne správanie sa odsúdenej osoby. Pod psychosociálnymi aspektami v HoTaR sú uvedené: závislosti/v liečbe, finančná nestabilita, bez domova alebo nestabilita s ubytovaním, nezamestnaný alebo nedávna strata zamestnania, len málo alebo vôbec žiadne uvedomenie si trestného činu, zodpovednosť za sociálnu alebo trestnú situáciu pripisovanú iným, nespokojnosť s aktuálnou situáciou, riziko recidívy podľa psychiatrickej, psychologickéj expertízy (posudok). V štúdií Yuhnenko, Blackwood a Fazel (2019) z 15 štúdií z 5 krajín identifikovali najčastejšie oblasti dynamických rizikových faktorov a to závislosť na návykových látkach, potreby duševného zdravia, združenie s asociálnymi rovesníkmi, problémy so zamestnaním, nízky príjem a rodinný stav.

20 KOZAŇÁKOVÁ, A.: Možnosti prevencie prejavov extrémizmu na školách a v školských zariadeniach. Bakalárska práca. Vysoká škola regionálneho rozvoja a Bankovní institut – AMBIS, Regionálny rozvoj. Brno. 2021, s. 17

Okrem rizika recidívy podľa psychiatrickej, psychologickkej expertízy sú všetky psychosociálne aspekty v HoTaR vyjadrené číselnými hodnotami od 0 – nízke riziko po 1 – vyššie riziko. Riziko recidívy podľa psychiatrickej, psychologickkej expertízy (posudku) (HoTaR) je zaradené do dotazníka samostatne pre rozdielne číselné vyjadrenie rizika:

- 0 – nízke riziko,
- 1- stredné riziko,
- 2 – vysoké riziko.

Tabuľka 12 Rizikové psychosociálne aspekty v HoTaR

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Rizikové psychosociálne aspekty v HoTaR	Reštart	Ak sú označené rizikové psychosociálne aspekty v HoTaR: - závislosti/v liečbe,
	Rodina a vzťahy	Rizikové psychosociálne aspekty v HoTaR nie sú rozhodujúce pre zaradenie do programu.
	Život v komunite	Rizikové psychosociálne aspekty v HoTaR nie sú rozhodujúce pre zaradenie do programu.
	Rozdielnosť nás spája	Rizikové psychosociálne aspekty v HoTaR nie sú rozhodujúce pre zaradenie do programu.
	Finančná gramotnosť	Ak sú označené rizikové psychosociálne aspekty v HoTaR: - finančná nestabilita,
	Zamestnanosť	Ak sú označené rizikové psychosociálne aspekty v HoTaR: - nezamestnaný alebo nedávna strata zamestnania,
	Druhá šanca	Rizikové psychosociálne aspekty v HoTaR nie sú rozhodujúce pre zaradenie do programu.
	Chcem sa zmeniť	Rizikové psychosociálne aspekty v HoTaR nie sú rozhodujúce pre zaradenie do programu.

Riziko recidívy podľa psychiatrickej, psychologickkej expertízy (posudku) patrí k dynamickým rizikovým aspektom zameraným na potreby duševného zdravia. Netík, K. – Netíková, D. k sľubným odsúdeným, ktorí sú schopní sa vyhnúť recidíve, radia „*dobre motivovaní pri súčasnej absencii závažnejších porúch osobnosti – alkohol, drogy, sexuálna deviácia a pod.*“²¹ Pri hodnotení tohto rizika probačný a mediačný úradník vychádza zo znaleckých posudkov, ak sú súčasťou trestného spisu odsúdeného. V prípade, že súčasťou trestného spisu nie sú znalecké posudky, riziko recidívy podľa psychiatrickej, psychologickkej expertízy probačný a mediačný úradník nehodnotí. **Yukhnenko, Blackwood a Fazel (2019)**

21 NETÍK, K. – NETÍKOVÁ, D. in EMMEROVÁ, I.: Penitenciárna starostlivosť verus probačná a mediačná služba (s osobitným zreteľom na prevenciu delikvencie a kriminality u detí a mládeže) Banská Bystrica. Belianum. 2014, s. 90

vo svojej štúdii, v ktorej skúmali 15 štúdií zameraných na rizikové faktory opakovaného páchania trestnej činnosti uviedli, že potreby duševného zdravia boli spojené so zvýšeným rizikom recidívy a z 15 štúdií sa len v jednej štúdii využila lekárske diagnostikovaná porucha k predikcii recidívy. „*Táto doména zahŕňala aj prejavy symptómov, ktoré obmedzujú fungovanie alebo nešpecifikované potreby duševného zdravia, ktorých hodnotenie často vykonával probačný úradník alebo nebolo popísané.*“²²

Od rizikového psychosociálneho aspektu sa odvíja individuálny probačný plán, probačný program odsúdeného a služby pre odsúdeného, ktoré sú schopné ovplyvniť resocializáciu odsúdeného. „*Na základe tejto analýzy, mapovania a vyhodnocovania rizík a potrieb potom pracovník navrhuje konkrétne opatrenia, ktoré môžu prispieť k zníženiu rizika opakovania trestnej činnosti a prevencii rizika vzniku ujmy poškodenému, ďalším osobám, prípadne spoločnosti.*“²³

Psychické poruchy či ochorenia sú dôležitým faktorom ovplyvňujúcim konanie a správanie sa odsúdeného, avšak pre zaradenie do špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov sú v niektorých prípadoch kontraindikáciou. „*Jedinci so závažnejšou psychickou poruchou by mali byť v starostlivosti špecializovaných inštitúcií.*“²⁴ Dopĺňajú **Netík, K. – Netíková, D.** Rozhodnutie pre zaradenie resp. nezaradenie odsúdenej osoby do programu je v kompetencii a na expertnom posúdení probačného a mediačného úradníka.

22 YUKHNENKO, D. – BLACKWOOD, N. – FAZEL, S.: Rizikové faktory recidívy u jednotlivcov, ktorí dostávajú komunitné tresty: systematický prehľad a metaanalýza. Dostupné na internete: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7183820/>

23 ŠTERN, P. – OUŘEDNÍČKOVÁ, L. – DOUBRAVOVÁ, D. (eds.): Probace a mediace. Možnosti řešení trestných činů. Praha. Portál. 2010, s. 77

24 NETÍK, K. – NETÍKOVÁ, D. in EMMEROVÁ, I.: Penitenciárna starostlivosť verus probačná a mediačná služba (s osobitným zreteľom na prevenciu delikvencie a kriminality u detí a mládeže) Banská Bystrica. Belianum. 2014, s. 90

Tabuľka 13 Riziko recidívy podľa psychiatrickej, psychologickkej expertízy (posudku)

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Riziko recidívy podľa psychiatrickej, psychologickkej expertízy (posudku)	Reštart	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.
	Rodina a vzťahy	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.
	Rozdielnosť nás spája	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.
	Finančná gramotnosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.
	Zamestnanosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.
	Druhá šanca	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.
	Chcem sa zmeniť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu. Zaradenie do programu je na zvážení probačného a mediačného úradníka.

Postoj k aktuálnemu trestnému činu ako údaj zaradený do dotazníka odzrkadľuje vôľu, motiváciu odsúdeného k zmene a ochote byť účastníkom špecializovaného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu.

Probačný a mediačný úradník má možnosť v dotazníku vybrať **hodnotu 0**, ktorá predstavuje, stav, kedy si odsúdený uvedomuje spáchaný trestný čin a preberá zodpovednosť za následky spáchaného trestného činu. Jedná sa o silný motivačný prvok u odsúdeného k aktivite. Masopust Šachová, P. – Řeháková, T. – Vaňkátová, L. dodávajú „*Vnímat' obet' ako skutočnú osobu so skutočnými pocitmi a tiež počut' o dôsledkoch ich činov v živote obete môže skutočne zasiahnuť a zmeniť spôsob, akým páchatel' premýšľa o svojich činoch i jeho správaní do budúcnosti, najmä ak sú súčasťou širšieho rehabilitačného rámca.*“²⁵

Ďalšou hodnotou, ktorú môže probačný a mediačný úradník označiť je **hodnota 1**. Táto hodnota označuje stav, kedy si odsúdený uvedomuje spáchaný trestný čin avšak nepreberá zodpovednosť za následky

25 MASOPUST ŠACHOVÁ, P. – ŘEHÁKOVÁ, T. – VAŇKÁTOVÁ, L.: Příručka pro českou restorativní praxi. Praha. Institut pro restorativní justici z.s. 2024, s. 29

spáchaného trestného činu, alebo ak si odsúdený neuvedomuje spáchaný trestný čin avšak preberá zodpovednosť za následky spáchaného trestného činu. V hodnote 1 je obsiahnuté chýbanie jednej z dvoch zložiek a to buď zodpovednosti za následky trestného činu alebo uvedomenia si spáchaného trestného činu. Csóka pri definovaní zodpovednosti vychádza z právnej teórie „Pod zodpovednosťou sa celkovo myslí nevyhnutnosť osoby byť zodpovedná za svoje vlastné správanie.“²⁶ Ďalej rozvádza „V užšom zmysle sa pod právnou zodpovednosťou rozumie taká zodpovednosť, ktorá vzniká až v okamihu porušenia práva určitým subjektom a jej podstata spočíva v povinnosti subjektu niest' následky tohto porušenia.“²⁷ Prevzatie zodpovednosti býva priamo úmerné s uvedením si spáchania trestného činu. Ak si je odsúdený vedomý, že jeho konanie, správanie bolo v rozpore s trestným zákonom, dôsledkom čoho bol spáchaný trestný čin, pristupuje zodpovednejšie k riešeniu následkov, úprave trestným činom narušených vzťahov, je ochotnejší spolupracovať.

Hodnota 2 zastrešuje prípad, kedy si odsúdený neuvedomuje, že jeho konanie, správanie vyústilo do spáchania trestného činu a odmieta prevziať zodpovednosť za následky svojho trestného konania. „K protiprávnemu konaniu však prichádza neustále a ak sa naplní niektorá zo skutkových podstat' verejnoprávných deliktov, nastane zo strany príslušných orgánov uplatňovanie právnej zodpovednosti.“²⁸

Ako obrana proti uvedomeniu si trestnosti svojho konania či správania používajú odsúdené osoby výrok „nevedel som, že je to trestné“. V trestnom práve platí zásada Ignorantia iuris non excusat, neznalosť zákona neospravedlňuje. Je to všeobecná zásada, ktorá hovorí, že nikto sa nemôže zbaviť zodpovednosti za konanie, správanie, ktoré je v rozpore s právnou normou.

Tabuľka 14 Hodnotenie postoja odsúdeného k aktuálnemu trestnému činu

Hodnota / faktor	Uvedenie si spáchania trestného činu	Zodpovednosť za následky trestného činu
Hodnota „0“	*	*
Hodnota „1“	*	-
Hodnota „1“	-	*
Hodnota „2“	-	-

26 CSÓKA, S.: Okolnosti vylučujúce trestnú zodpovednosť z pohľadu trestnoprávnej teórie. Projustice vedecko-odborný recenzovaný časopis pre právo a bezpečnostné vedy, zverejnená v kategórii Trestné právo. Dostupné na internete: <https://www.projustice.sk/trestne-pravo/okolnosti-vylucujuce-trestnu-zodpovednost-z-pohladu-trestnopravnej-teorie>

27 CSÓKA, S.: Okolnosti vylučujúce trestnú zodpovednosť z pohľadu trestnoprávnej teórie. Projustice vedecko-odborný recenzovaný časopis pre právo a bezpečnostné vedy, zverejnená v kategórii Trestné právo. Dostupné na internete: <https://www.projustice.sk/trestne-pravo/okolnosti-vylucujuce-trestnu-zodpovednost-z-pohladu-trestnopravnej-teorie>

28 VARHOE, D.: Správne delikty ako atribút právnej zodpovednosti. Projustice vedecko-odborný recenzovaný časopis pre právo a bezpečnostné vedy, zverejnená v kategórii Bezpečnostné vedy. Dostupné na internete: <https://www.projustice.sk/bezpecnostne-vedy/spravne-delikty-ako-atribut-pravnej-zodpovednosti>

Postoj odsúdeného k aktuálnemu trestnému činu nie je faktorom rozhodujúcim pre zaradenie odsúdeného do niektorého zo špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov, avšak predikuje motiváciu, spoluprácu odsúdeného v indikovanom programe.

Tabuľka 15 Postoj odsúdeného k aktuálnemu trestnému činu

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Postoj k aktuálnemu trestnému činu	Reštart	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rodina a vzťahy	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rozdielnosť nás spája	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Finančná gramotnosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Zamestnanosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Druhá šanca	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Chcem sa zmeniť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.

Rodinný stav je jedným z dynamických faktorov ovplyvňujúcim riziko recidívy. Rizikovým faktorom môže byť rodinný stav, avšak závisí to od konkrétnych okolností a širšieho kontextu života jednotlivca.

Jednotlivci, ktorí majú stabilnú rodinnú podporu, napríklad manžela/manželku alebo rodinu, ktorá je ochotná im pomôcť, môžu mať nižšie riziko recidívy. Potvrdzuje to i Lichner, V. – Šlosár, D. „*Priaznivé rodinné zázemie vytvára priaznivé podmienky pre resocializáciu páchateľa. Rodinné prostredie vyznačujúce sa rozvrátenosťou, rozvodovým konaním, prípadná osamelosť klienta pôsobí kontraproduktívne.*“²⁹ Rodinná stabilita môže prispievať k lepšiemu emocionálnemu a finančnému zázemiu, čo môže znížiť potrebu návratu k predchádzajúcemu kriminálnemu správaniu. Manželstvo a rodičovstvo môžu prinášať pocit zodpovednosti, čo môže jednotlivcov motivovať k tomu, aby sa vyhli kriminálnym aktivitám. Títo ľudia majú zvyčajne väčšiu motiváciu vyhnúť sa recidíve kvôli záväzkom voči rodine.

Naopak, osoby, ktoré zažívajú rodinné konflikty, stres alebo nestabilitu, môžu byť náchylnejšie k recidíve. Vzniká potreba odbornej intervencie. Otvára sa priestor pre zmysluplné, odborné aktivity špecializovaného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu „Rodina a vzťahy“.

²⁹ LICHNER, V. – ŠLOSÁR, D.: Probácia v systéme trestnej politiky a sociálnej práce. Košice. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Filozofická fakulta, Katedra sociálnej práce. 2018, s. 72

Silné a pozitívne sociálne väzby môžu znižovať riziko recidívy, zatiaľ čo osamelosť alebo izolácia môžu riziko zvýšiť. Slobodní alebo osamelí jedinci môžu mať vyššie riziko, ak nemajú silnú sieť podpory.

Tabuľka 16 Rodinný stav

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Rodinný stav	Reštart	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rodina a vzťahy	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rozdielnosť nás spája	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Finančná gramotnosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Zamestnanosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Druhá šanca	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Chcem sa zmeniť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.

Vzťahy a sociálny status odsúdeného radíme medzi dynamické rizikové faktory. Vzťahy za určitých okolností môžu byť **ochranným faktorom**, ak podporujú odsúdeného v jeho resocializácii, začlenení sa do spoločnosti, dodržiavaní právnych noriem a poskytujú odsúdenému istotu a oporu. Dôležitá je podpora odsúdeného zo strany kamarátov, priateľov v správnom rozhodovaní sa v súlade s normami spoločnosti.

Rizikovým faktorom sa vzťahy a sociálny status stávajú v prípade, že odsúdený je súčasťou skupiny, ktorej vnútorné pravidlá sú spojené s porušovaním právnych noriem, alebo skupina svojimi aktivitami poškodzuje základné ľudské práva a slobody. **K integrácii odsúdeného do rizikovej skupiny dochádza z dôvodu vylúčenia odsúdeného zo spoločnosti, neprijatie odsúdeného rodinou a okolím, čo vedie odsúdeného k návratu do rizikovej skupiny ako uvádza Kleskeň, L. „Istotu a oporu mu často ponúkajú tie komunity a osoby, s ktorými bol v kontakte pred odsúdením, vedúce taký druh života, aký ho dostal za mreže.“³⁰** Riziko recidívy zvyšujú i sociálne väzby odsúdeného so záujmovými osobami, ktorých konanie či správanie má znaky trestného konania. V prípade, že sú vzťahy rizikovým faktorom vyvstáva potreba odbornej intervencie. Vágnerová dodáva „*Prepustený človek často nemá sociálne zázemie, nemá kam ísť, nikam nepatrí, nikto naňho nečaká. Kontakt s bývalými spoluväzňami zvyšuje riziko recidívy kriminálneho správania, ale často neexistuje nikto iný, kto by týchto ľudí akceptoval.*“³¹

30 KLESKEŇ, L. Sociálna práca s obvinenými, odsúdenými a prepustenými. Bratislava. IRIS. s. 53

31 VÁGNEROVÁ, M. in EMMEROVÁ, I.: Penitenciárna starostlivosť verus probačná a mediálna služba (s osobitným zreteľom na prevenciu delikvencie a kriminality u detí a mládeže) Banská Bystrica. Belianum. 2014, s. 91

Dotazník dáva možnosť probačnému a mediačnému úradníkovi označiť vzťahy odsúdeného ako:

- ochranné - vzťahy podporujú odsúdeného, poskytujú mu potrebnú oporu, istotu, značí to, že vzťahy sú ochranným faktorom,
- rizikové - vzťahy odsúdeného nepodporujú, vylučujú ho, neprijímajú ho, vzťahy sú rizikový faktor, potrebná je intervencia napríklad prostredníctvom špecializovaného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu „Rodina a vzťahy“.
- neutrálne - vzťahy odsúdeného, ktoré nemajú súvislosť so spáchaným trestným činom, s vedením riadneho života a s resocializačným procesom odsúdeného sú neutrálnym faktorom.

Pri hodnotení vzťahov je nevyhnuté nazerať na vzťahy odsúdeného v spojitosti so spáchaným trestným činom, s vedením riadneho života a resocializačným procesom v probácii.

Tabuľka 17 Vzťahy

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Vzťahy	Reštart	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rodina a vzťahy	Ak sú vzťahy označené ako rizikový faktor vyžadujúci intervenciu. Ak sú vzťahy označené ako neutrálny faktor, o zaradení do programu rozhoduje probačný a mediačný úradník.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rozdielnosť nás spája	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Finančná gramotnosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Zamestnanosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Druhá šanca	Ak sú vzťahy označené ako rizikový faktor vyžadujúci intervenciu. Ak sú vzťahy označené ako neutrálny faktor, o zaradení do programu rozhoduje probačný a mediačný úradník.
	Chcem sa zmeniť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.

Práca, zamestnanie je dynamickým rizikovým faktorom. Práca, zamestnanie je zdrojom finančných prostriedkov, ktoré slúžia na uspokojenie najmä základných životných potrieb, vďaka práci máme denný režim a pracovné návyky, prežívame zmysluplné naplnenie času. Zároveň má zamestnanie psychologický

význam tým, že ovplyvňuje oblasť intelektu, emócií, psychiky ako tvrdí Fedáková. Sopóci, Búzik uvádzajú, že zamestnanie ovplyvňuje i spoločenský status a postavenie človeka v spoločnosti, sociálne vzťahy, osobnú identitu, dopĺňajú, že *„práca je činnosťou zameranou na uspokojovanie ľudských potrieb, ktorou sa vytvárajú materiálne i nemateriálne produkty, že má vždy sociálny charakter, vždy sa uskutočňuje v určitom sociálnom prostredí, v rámci určitej kultúry, že prináša množstvo sociálnych následkov a má množstvo väzieb s inými sociálnymi javmi.“*³²

Ak zamestnanie napĺňa potreby odsúdeného, má zamestnanie **podporný charakter** ako dokladajú Lichner, V. – Šlosár, D. *„Výkon práce, členstvo v pracovnom kolektíve a sebarealizácia v pracovnom procese znižuje motiváciu na páchanie trestnej činnosti.“*³³, nie je potrebná intervencia zo strany probačného a mediačného úradníka. Lichner, V. – Šlosár, D. pripájajú *„Naopak nezamestnanosť, relatívny prebytok voľného času môže spôsobiť častejšie navštevovanie pohostinstiev, konzumáciu alkoholu, čo ovplyvní zníženie sebaregulácie a vytvorí predpoklady pre následne väčšiu pravdepodobnosť trestnej recidívy.“*³⁴

Rizikovým faktorom je práca, zamestnanie ak pôsobí rizikovo na vedenie riadneho života odsúdeného napr. sa jedná o prácu na čierno, prácu ktorá je v rizikovej oblasti z pohľadu predchádzajúcej trestnej činnosti, alebo je odsúdený nezamestnaným. V tomto prípade je potrebná intervencia probačného a mediačného úradníka cez špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Zamestnanosť“.

32 SOPÓCI, J. – BÚZIK, B.: Základy sociológie. Bratislava. Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 1995, s.114

33 LICHNER, V. – ŠLOSÁR, D.: Probácia v systéme trestnej politiky a sociálnej práce. Košice. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Filozofická fakulta, Katedra sociálnej práce. 2018, s. 72

34 LICHNER, V. – ŠLOSÁR, D.: Probácia v systéme trestnej politiky a sociálnej práce. Košice. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Filozofická fakulta, Katedra sociálnej práce. 2018, s. 72

Tabuľka 18 Práca, zamestnanie

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Práca, zamestnanie	Reštart	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rodina a vzťahy	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rozdielnosť nás spája	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Finančná gramotnosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Zamestnanosť	Ak sú práca, zamestnanie označené ako rizikové faktory. Ak sú práca, zamestnanie označené ako neutrálne faktory, o zaradení do programu rozhoduje probačný a mediačný úradník.
	Druhá šanca	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Chcem sa zmeniť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.

Za účelom indikácie špecializovaného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu „Finančná gramotnosť“ sme do dotazníka zaradili **údaje o zdroji príjmu, o dlhoch a exekúciách**.

Základné potreby odsúdeného môžu byť napĺňané okrem zamestnania i z iného zdroja príjmu ako napríklad dôchodok, sociálna podpora. Na hodnotenie zdroja príjmu je potrebné opäť nazerať vo vzťahu k spáchanému trestnému činu.

Ak odsúdený má **zdroj príjmu**, ktorým si aktuálne dokáže pokryť svoje potreby a vo vzťahu k spáchanému trestnému činu zdroj príjmu nebol faktorom vedúcim k spáchaniu trestného činu, je tento príjem ochranným faktorom. Ak odsúdený nemá žiadny príjem, alebo jeho príjem nepokrýva potreby odsúdeného či bol príjem faktorom, ktorý zohral úlohu v aktuálne spáchanom trestnom čine je zdroj príjmu rizikový faktor. Vágnerová uvádza „*Dlhodobé obmedzovanie v uspokojovaní potrieb navodzuje nereálne očakávania a motiváciu k ich bezodkladnému nasýteniu (prepustený si chce veľmi rýchlo užiť všetko, čo nebolo vo väzení možné)*.“³⁵ Ak zdroj príjmu odsúdeného nesúvisí so spáchaným trestným činom je zdroj príjmu neutrálnym faktorom.

35 VÁGNEROVÁ, M. in EMMEROVÁ, I.: Penitenciárna starostlivosť verzus probačná a mediačná služba (s osobitným zreteľom na prevenciu delikvencie a kriminality u detí a mládeže) Banská Bystrica. Belianum. 2014, s. 91

Tabuľka 19 Zdroj príjmu

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Zdroj príjmu	Reštart	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rodina a vzťahy	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rozdielnosť nás spája	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Finančná gramotnosť	Ak je zdroj príjmu označený ako rizikový faktor. Ak je zdroj príjmu označený ako neutrálny faktor, o zaradení do programu rozhoduje probačný a mediačný úradník.
	Zamestnanosť	Ak je zdroj príjmu označený ako rizikový faktor. Ak je zdroj príjmu označený ako neutrálny faktor, o zaradení do programu rozhoduje probačný a mediačný úradník.
	Druhá šanca	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Chcem sa zmeniť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.

Dlhy a exekúcie sú dynamickým faktorom, ktorý ovplyvňuje výber zdroja príjmov, výber zamestnania a má dopad na recidívu odsúdeného. Rizikovým faktorom sa dlhy a exekúcie stávajú v prípade, že odsúdený nemá vedomosti čo s dlhmi, kto sú jeho veritelia, nemá plán úhrad dlhov, nevie o spôsobe úhrady dlhov, vtedy dochádza k predĺženosti odsúdeného. *„Nemusi byť výnimkou, že v tomto momente si prepustený spočíta, že legálna práca sa mu nevyplatí. To býva prvým ohrozením pre jeho resocializáciu.“*³⁶ ako dopĺňajú Štern, P. – Ouředníčková, L. – Doubravová, D..

³⁶ ŠTERN, P. - OUŘEDNÍČKOVÁ, L. – DOUBRAVOVÁ, D. (eds.): Probace a mediace. Možnosti řešení trestných činů. Praha. Portál. 2010, s. 195

Tabuľka 20 Dlhy a exekúcie

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Dlhy a exekúcie	Reštart	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rodina a vzťahy	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rozdielnosť nás spája	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Finančná gramotnosť	Ak dlhy a exekúcie má a zvláda ich uhrádzať. Ak dlhy a exekúcie má a nezvláda ich uhrádzať.
	Zamestnanosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Druhá šanca	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Chcem sa zmeniť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.

Prebiehajúca liečba závislosti je dynamickým rizikovým faktorom spojeným s trestnou činnosťou a je kontraindikovaný pri špecializovanom resocializačnom a výchovnom vzdelávacom programe „Druhá šanca“, čo je dôvod zaradenia tohto údaju do dotazníka. Zároveň súhlasíme s Emmerovou, I. „*Dobrovoľný nástup na liečenie, či do postpenitenciárnej starostlivosti je spoľahlivým ukazovateľom klientovej pozitívnej motivácie k vyliečeniu, či znovuzaradeniu sa do života spoločnosti.*“³⁷

Údajom o liečbe závislosti sledujeme či sa odsúdený nachádza v dobrovoľnej liečbe závislosti, alebo súdom uloženou liečbu podľa § 51 ods. 4, písm. i) Trestného zákona, alebo je v nariadenej liečbe závislosti. Ďalšou možnosťou je, že odsúdený sa nenachádza v liečbe závislosti, alebo vôbec nemá uloženú liečbu závislosti. Poslednou možnosťou, ktorú ponúka dotazník je, že odsúdený má nariadenú, alebo uloženú liečbu podľa § 51 ods. 4 písm. i) Trestného zákona, ale v liečbe sa ešte nenachádza.

³⁷ EMMEROVÁ, I.: Penitenciárna starostlivosť verus probačná a mediačná služba (s osobitným zreteľom na prevenciu delikvencie a kriminality u detí a mládeže) Banská Bystrica. Belianum. 2014, s. 90

Tabuľka 21 Hodnotenie liečby závislosti

Nariadená liečba závislosti / Uložená liečba závislosti podľa § 51 ods. 4 písm. i) Trestného zákona	Dobrovoľná liečba závislosti
Áno – liečba sa vykonáva	Áno
Nie – nemá liečbu	Nie
Nie – liečba sa nevykonáva	-

Faktor liečba závislosti je opodstatnený pri špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programoch „Reštart“ a „Druhá šanca“. Z dôvodu obsahu uvedených špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov je liečba závislosti kontraindikovaná.

Tabuľka 22 Aktuálne v liečbe závislosti

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
V liečbe závislosti	Reštart	Ak mu je uložená, nariadená liečba závislosti, ale v liečbe sa nenachádza. Ak sa nenachádza v liečbe závislosti.
	Rodina a vzťahy	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Život v komunite	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Rozdielnosť nás spája	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Finančná gramotnosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Zamestnanosť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.
	Druhá šanca	Ak sa nenachádza v liečbe závislosti.
	Chcem sa zmeniť	Faktor nie je rozhodujúci pre zaradenie do programu.

Okruh údajov uzatvára údaj o aktuálnej **starostlivosti psychológa, psychiatra** o odsúdeného. Odsúdený v probačnom dohľade sa môže na základe vlastného rozhodnutia podrobovať terapii psychológa, psychiatra a to z dôvodu jeho akútneho psychického stavu, ktorý si vyžaduje intervenciu psychológa, psychiatra. V probačnom dohľade môže byť i odsúdený, ktorý bol a stále je v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu jeho chronického psychického stavu. Možnou variantou je, že sa odsúdený podrobuje terapii u psychológa, psychiatra nedobrovoľne na základe rozhodnutia súdu, ktorým mu je uložená ochranná liečba, alebo povinnosť podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Rozhodujúcimi faktormi pre výber jednej z možností je, či si psychický stav odsúdenej osoby vyžaduje intervenciu psychológa, psychiatra z dôvodu akútneho alebo chronického psychického stavu, či je odsúdená osoba v starostlivosti psychológa, psychiatra dobrovoľne, alebo má súdom uloženú povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Kontraindikáciou pre zaradenie odsúdenej osoby do niektorého zo špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov je to, že odsúdená osoba sa nachádza v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu akútneho stavu. Nevyhnutné je však podotknúť, že rozhodnutie pre zaradenie resp. nezaradenie odsúdenej osoby do programu zostáva na expertnom posúdení probačného a mediačného úradníka.

Tabuľka 23 Psychické poruchy a ochorenia

FAKTOR	ŠRaVVP	KEDY JE INDIKOVANÝ ŠRaVVP
Psychické poruchy a ochorenia	Reštart	Ak je odsúdená osoby v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu chronického psychického stavu, z dôvodu ochrannnej liečby, z dôvodu uloženej povinnosti podľa § 51 ods. 4 písm. j) TZ. Ak odsúdená osoba nie je v starostlivosti psychológa, psychiatra. Ak nie je odsúdená osoba v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu akútneho stavu.
	Rodina a vzťahy	Ak je odsúdená osoby v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu chronického psychického stavu, z dôvodu ochrannnej liečby, z dôvodu uloženej povinnosti podľa § 51 ods. 4 písm. j) TZ. Ak odsúdená osoba nie je v starostlivosti psychológa, psychiatra. Ak nie je odsúdená osoba v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu akútneho stavu.
	Život v komunite	Ak je odsúdená osoby v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu chronického psychického stavu, z dôvodu ochrannnej liečby, z dôvodu uloženej povinnosti podľa § 51 ods. 4, písm. j) TZ. Ak odsúdená osoba nie je v starostlivosti psychológa, psychiatra. Ak nie je odsúdená osoba v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu akútneho stavu.
	Rozdielnosť nás spája	Ak je odsúdená osoby v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu chronického psychického stavu, z dôvodu ochrannnej liečby, z dôvodu uloženej povinnosti podľa § 51 ods. 4, písm. j) TZ. Ak odsúdená osoba nie je v starostlivosti psychológa, psychiatra. Ak nie je odsúdená osoba v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu akútneho stavu.
	Finančná gramotnosť	Ak je odsúdená osoby v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu chronického psychického stavu, z dôvodu ochrannnej liečby, z dôvodu uloženej povinnosti podľa § 51 ods. 4, písm. j) TZ. Ak odsúdená osoba nie je v starostlivosti psychológa, psychiatra. Ak nie je odsúdená osoba v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu akútneho stavu.
	Zamestnanosť	Ak je odsúdená osoby v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu chronického psychického stavu, z dôvodu ochrannnej liečby, z dôvodu uloženej povinnosti podľa § 51 ods. 4 písm. j) TZ. Ak odsúdená osoba nie je v starostlivosti psychológa, psychiatra. Ak nie je odsúdená osoba v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu akútneho stavu.
	Druhá šanca	Ak odsúdená osoba nie je v starostlivosti psychológa, psychiatra.
	Chcem sa zmeniť	Ak je odsúdená osoby v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu chronického psychického stavu, z dôvodu ochrannnej liečby, z dôvodu uloženej povinnosti podľa § 51 ods. 4 písm. j) TZ. Ak odsúdená osoba nie je v starostlivosti psychológa, psychiatra. Ak nie je odsúdená osoba v starostlivosti psychológa, psychiatra z dôvodu akútneho stavu.

Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program zameraný na resocializáciu odsúdených osôb pod názvom „Život v komunite“ smeruje najmä k prevencii výskytu sociálnej patológie

a jej vybraných aspektov u rizikových skupín zo segregovaných komunít a zvýšenie efektivity resocializácie účastníkov a účastníčok k ich čo možno najmenej problémovému začleneniu sa do bežného života.

Cieľovou skupinou programu sú rizikové skupiny zo segregovaných komunít. Segregovanou skupinou sa rozumejú sociálne vylúčené spoločenstvá obyvateľov, ktoré dlhodobo žijú v priestorovo izolovanej lokalite, typickým znakom tejto komunity je tzv. generačná chudoba. V podmienkach Slovenskej republiky sú to predovšetkým marginalizované rómske komunity.

Na základe týchto informácií o špecializovanom resocializačnom a výchovnom vzdelávacom programe „Život v komunite“, probačný a mediačný úradník zhodnotí vhodnosť resp. nevhodnosť odsúdeného pre program v dotazníku.

Položka **dátum ukončenia probácie** bola vložená do dotazníka na základe odporúčania vedúcich probačných a mediačných úradníkov. Jej zaradenie bolo zdôvodnené tým, že dátum ukončenia je báza pre tvorbu pilotnej skupiny odsúdených osôb.

Na účely rýchlej orientácie v dotazníku a identifikáciu prípadu, ku ktorému sa dáta v dotazníku viažu slúži **spisová značka probačného spisu**, ktorá je zároveň i prvou položkou dotazníka.

4 METODOLÓGIA

Pri voľbe typu výskumu sme sa sústredili na cieľ identifikovať špecializované resocializačné a výchovné vzdelávacie programy k modifikácii a pilotnému testovaniu. Koncentrovali sme sa na metódy kvantitatívneho výskumu, nakoľko kvantitatívny výskum pracuje s číselnými údajmi, zisťuje počet, používa uzatvorené otázky, dáta sa dajú matematicky spracovať a vyjadriť v percentách. Tento typ výskumu umožňuje presné číselné vyjadrenie výskumných údajov.

„Výskumník tu nerealizuje zmenu situácie, podmienok či skúseností jedincov (respondentov), ale zber dát prebieha prostredníctvom dotazníkov, rozhovorov alebo štruktúrovanými záznamami dát (výkazy o firmách, finančné dáta ...) či štruktúrovaným pozorovaním.“³⁸

Prostredníctvom vedúcich probačných a mediačných pracovníkov bol v druhej polovici mesiaca jún 2024 všetkým probačným a mediačným úradníkom distribuovaný dotazník vo forme výkazu k analýze s metodikou k vyplneniu jednotlivých položiek dotazníka a postupom pre filtrovanie vhodných prípadov z IS PMS v karte probácia.

Dotazník vypracovalo a zaslalo do konca mesiaca september 2024, 82 probačných a mediačných úradníkov z 2 mestských súdov, 31 okresných súdov a 15 pracovísk okresných súdov.

Obrázok 1 Počet probačných a mediačných úradníkov

38 EGER, L. – EGEROVÁ, D.: Základy metodologie výzkumu. Plzeň. Západočeská univerzita v Plzni. 2017, s. 63

4.1 Metodika spracovania dát

Táto časť sa zaoberá spracovaním dát, ktoré boli získané od probačných a mediačných úradníkov z dotazníka na zber vstupných dát. Dotazník bol vytvorený prostredníctvom programu Excel, v tomto formáte boli doručované aj vstupné dáta od probačných a mediačných úradníkov. Vzhľadom na formát zozbieraných dát, sme sa rozhodli ďalej spracovať získané dáta prostredníctvom triediacich algoritmov v programe Excel.

Doručené dáta boli sústredené do súborov podľa okresných súdov, následne do súborov podľa krajských súdov. Z nich sme vytvorili osobitné analytické hárky ku každému špecializovanému resocializačnému a výchovnému vzdelávaciemu programu s údajmi zotriedenými podľa okresných, krajských súdov so sumárom za Slovenskú republiku.

Každý analytický hárok špecializovaného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu bol zostavený s ohľadom na faktory, ktoré sú indikátorom vhodnosti zaradenia odsúdených osôb do príslušného špecializovaného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu. Zároveň sme v analytickom hárku sledovali výskyt kombinácií indikátorov jednak v rámci jednotlivých okresných a krajských súdov, ako aj sumárne za Slovenskú republiku.

Na identifikovanie špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov sme použili farby semaforu. Zelenou farbou sme označili početnosť odsúdených, ktorí spĺňali markantné kritériá pre zaradenie do programu. Zároveň sa jednalo o splnenie objektívnych, silných kritérií. Oranžovou farbou sme označili početnosť odsúdených, ktorí spĺňali len niektoré z definovaných kritérií. Tieto kritériá boli pre určenie programu doplnkové. Červenou farbou sme označili početnosť odsúdených, ktorí spĺňali kritériá, ktoré nie sú úplne jednoznačné k indikácii programu.

4.1.1 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Zamestnanosť“

Pre špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Zamestnanosť“ boli základnými triediacimi kritériami zaradenia do programu nasledujúce indikátory:

1. hodnota **Nezamestnaný v stĺpci Rizikový psychosociálny aspekt dotazníka**,
2. hodnota **Rizikový faktor – vyžaduje intervenciu v stĺpci dotazníka Práca, zamestnanie**,
3. hodnota **Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu v stĺpci dotazníka Zdroj príjmu**.
4. doplňujúce kritérium tvorí v rámci stĺpca **Aktuálny trestný čin skupina trestných činov** (ďalej len „TČ“):

TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ;

TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ;

TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ

TČ proti majetku a hospodárske tr.činy § 212-§ 283 TZ, ktoré majú špecifický charakter

Vzhľadom na uvedené bola zisťovaná početnosť výskytu jednotlivých indikátorov v prípadoch samostatne, ako aj v kombináciách podľa nižšie uvedenej tabuľky č. 24.

Za najindikovanejších odsúdených z dostupnej vzorky sme považovali tých (s vylúčením odsúdených s príznakom akútneho psychického stavu, ktorý je kontraindikáciou), u ktorých je zároveň prítomná hodnota v stĺpci Rizikový psychosociálny aspekt: **nezamestnaný**, hodnota **Rizikový faktor – vyžaduje intervenciu**, v stĺpci dotazníka Práca, zamestnanie a hodnota **Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu** v stĺpci dotazníka Zdroj príjmu.

Za indikovaných odsúdených z dostupnej vzorky sme považovali i tých, ktorí spĺňali naraz len dve kritériá zo spomenutých troch v akejkoľvek kombinácii.

Tabuľka 24 ŠRaVVP "Zamestnanosť"

Program Zamestnanosť kritériá	Početnosť								
	SR								
	Spolu BA	Spolu TT	Spolu TN	Spolu NT	Spolu ZA	Spolu BB	Spolu KE	Spolu PO	SR spolu
Počet klientov	140	76	83	84	67	216	144	70	880
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 1: nezamestnaný alebo nedávna strata zamestnania (HOTaR)	3	14	6	11	4	12	33	11	94
Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 1: nezamestnaný alebo nedávna strata zamestnania (HOTaR)	0	3	1	1	1	2	5	0	13
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 2: práca/zamestnanie (RF) vyžaduje intervenciu	25	8	19	16	7	22	37	19	153
Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 2: práca/zamestnanie (RF) vyžaduje intervenciu	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 3: Zdroj príjmu (RF) vyžaduje intervenciu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 2: Zdroj príjmu (RF) vyžaduje intervenciu	1	1	1	0	1	0	1	0	5
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 4: trestný čin	88	56	55	57	53	160	103	65	637
Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 4: trestný čin	67	45	41	41	45	135	64	46	484
Početnosť klientov spĺňajúcich aspoň 1 kritérium (z kritérií 1-4) 25%	92	62	62	61	55	166	117	66	681
Početnosť výskytu klientov aspoň v 2 kritériách (z kritérií 1-4)	76	48	65	61	27	67	154	90	588
Z toho kombinácia 1+2	3	6	5	7	2	3	17	10	53
počet klientov len v kombinácii 1+2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Z toho kombinácia 1+3	3	8	5	6	2	4	18	10	56
počet klientov len v kombinácii 1+3	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Z toho kombinácia 1+4	3	10	4	10	3	10	24	11	75
počet klientov len v kombinácii 1+4	0	3	0	3	1	6	10	1	24
Z toho kombinácia 2+3	25	8	19	13	6	14	36	18	139
počet klientov len v kombinácii 2+3	4	1	4	3	0	2	5	1	20
Z toho kombinácia 2+4	21	6	14	13	7	18	29	18	126
počet klientov len v kombinácii 2+4	0	0	0	2	1	6	1	1	11
Z toho kombinácia 3+4	21	10	18	11	7	17	30	23	137
počet klientov len v kombinácii 3+4	0	3	1	0	1	5	0	2	12
Počet klientov spĺňajúcich len 2 kritériá (50%)	4	7	5	8	3	19	17	5	68
Početnosť výskytu klientov aspoň v 3 kritériách (z kritérií 1-4)	30	24	27	29	12	22	73	47	264
Z toho kombinácia 1+2+3	3	6	5	6	2	3	17	10	52
počet klientov len v kombinácii 1+2+3	0	1	1	0	0	0	3	0	5
Z toho kombinácia 1+2+4	3	5	4	7	2	3	14	10	48
počet klientov len v kombinácii 1+2+4	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Z toho kombinácia 1+3+4	3	7	4	6	2	4	14	10	50
počet klientov len v kombinácii 1+3+4	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Z toho kombinácia 2+3+4	21	6	14	10	6	12	28	17	114
počet klientov len v kombinácii 2+3+4	18	1	10	4	4	9	14	7	67
Počet klientov spĺňajúcich len 3 kritériá (75%)	18	2	11	5	4	10	17	7	74
Početnosť klientov spĺňajúcich 4 kritériá (z kritérií 1-4) 100%	3	5	4	6	2	3	14	10	47
Počet klientov spĺňajúcich 4 kritériá (z kritérií 1-4) 100% a zároveň sú indikovaní ako vhodní do programu "Život v	0	1	2	2	0	2	12	7	26
Počet klientov spĺňajúcich len 3 kritériá (75%) a zároveň sú indikovaní ako vhodní do programu "Život v komunite	3	2	6	5	2	7	17	11	53
Počet klientov spĺňajúcich len 2 kritériá (50%) a zároveň sú indikovaní ako vhodní do programu "Život v komunite	0	1	1	5	0	9	5	1	22
Spolu:	3	4	9	12	2	18	34	30	112
Program Zamestnanosť	SR								
	Spolu BA kraj	Spolu kraj TT	Spolu kraj TN	Spolu kraj NT	Spolu kraj ZA	Spolu kraj BB	Spolu kraj KE	Spolu kraj PO	SR spolu
Počet klientov vhodných na zaradenie do programu spĺňajúcich minimálne 3 najdôležitejšie kritériá pre zaradenie do programu (nezamestnaný+práca/zamestnanie vyžaduje intervenciu+zdroj príjmu ako rizikový	3	6	5	6	2	3	17	10	52
Počet klientov vhodných na zaradenie do programu spĺňajúcich 2 z 3 najdôležitejších kritérií pre zaradenie do programu (nezamestnaný;práca/zamestnanie vyžaduje intervenciu;zdroj príjmu ako rizikový faktor)	22	2	14	8	4	12	20	8	90
TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ									
TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ									
TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ									
TČ proti majetku a hospodárske tr.činy § 212 - § 283 TZ									

Pre špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Zamestnanosť“ boli zelenou farbou označení odsúdení, ktorí spĺňali kritériá na úrovni 75% a viac, oranžovou farbou boli označení odsúdení, ktorí spĺňali kritériá na úrovni 50 %.

V rámci Slovenskej republiky **na 75% a viac** spĺňalo kritériá pre zaradenie **do ŠRaVVP „Zamestnanosť“ 52 odsúdených**. Najviac indikovaných odsúdených pre daný program bolo spomedzi krajov v Košickom kraji 17 odsúdených osôb.

V rámci Slovenskej republiky **na 50 %** spĺňalo kritériá pre zaradenie do ŠRaVVP „Zamestnanosť“ **90 odsúdených**. Najviac indikovaných odsúdených (22) pre daný program bolo spomedzi krajov v Bratislavskom kraji.

Celkový počet klientov vhodných na zaradenie do programu z dostupnej vzorky bol 142 odsúdených osôb.

4.1.2 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Finančná gramotnosť“

Pre špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Finančná gramotnosť“ boli základnými triediacimi kritériami zaradenia do programu nasledujúce indikátory:

1. hodnota **Finančná nestabilita v stĺpci Rizikový psychosociálny aspekt dotazníka**,
2. hodnota **Rizikový faktor – vyžaduje intervenciu v stĺpci dotazníka Zdroj príjmu**,
3. hodnoty **Zvláda uhrádzať**, ako aj **Nezvláda uhrádzať v stĺpci dotazníka Dlhy a exekúcie**,
4. doplňujúce kritérium opäť tvorí v rámci stĺpca **Aktuálny trestný čin skupina trestných činov**:

TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ;

TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ;

TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ

TČ proti majetku a hospodárske trčiny § 212 - § 283 TZ, ktoré majú špecifický charakter.

Tak ako v ŠRaVVP „Zamestnanosť“ bola i v tomto prípade zisťovaná početnosť výskytu uvedených indikátorov v prípadoch samostatne, ako aj v kombináciách vid'. Tabuľka č. 25.

Za najindikovanejších klientov z dostupnej vzorky sme považovali tých (s vylúčením odsúdených s príznakom akútny psychický stav, ktorý je kontraindikáciou), u ktorých je zároveň prítomná hodnota v stĺpci **Rizikový psychosociálny aspekt: finančná nestabilita**, hodnota **Rizikový faktor – vyžaduje intervenciu** v stĺpci dotazníka **Zdroj príjmu** a hodnota **zvláda uhrádzať**, ako aj **nezvláda uhrádzať** v stĺpci dotazníka **Dlhy a exekúcie** (tzn. všetky možné stavy hodnôt, okrem hodnoty „nemá“).

Za indikovaných klientov pre ŠRaVVP „Finančná gramotnosť“ z dostupnej vzorky sme považovali tých, ktorí spĺňajú 2 z 3 najdôležitejších kritérií (finančná nestabilita, zdroj príjmu ako rizikový faktor a existencia dlhov a exekúcií) v ľubovoľnej kombinácii.

Tabuľka 25 ŠRaVVP „Finančná gramotnosť“

Program Finančná gramotnosť kritériá	Početnosť								
	SR								
	Spolu BA	Spolu TT	Spolu TN	Spolu NT	Spolu ZA	Spolu BB	Spolu KE	Spolu PO	SR spolu
Počet klientov	140	76	83	84	67	216	144	70	880
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 1: finančná nestabilita (D) (HOTaR)	16	12	21	38	8	25	44	25	189
Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 1: finančná nestabilita (D) (HOTaR)	1	2	3	6	0	1	8	2	23
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 2: Zdroj príjmu (P) (RF)	26	13	24	14	9	19	39	24	168
Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 2: Zdroj príjmu (P) (RF)	1	1	2	2	0	1	3	2	12
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 3: Dlhý a exekúcie (Q) (RF) vyžaduje intervenciu	50	29	36	20	26	86	53	27	327
Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 3: Dlhý a exekúcie (Q) (RF) vyžaduje intervenciu	7	3	4	1	5	12	5	1	38
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 4: trestný čin	88	56	55	57	55	160	103	59	633
Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 4: trestný čin	43	25	23	21	29	77	34	20	272
Početnosť klientov spĺňajúcich aspoň 1 kritérium (z kritérií 1-4) 25%	101	63	69	70	61	177	124	65	730
Početnosť výskytu klientov aspoň v 2 kritériách (z kritérií 1-4)	115	64	105	81	52	144	158	105	824
Z toho kombinácia 1+2	11	5	16	10	5	6	24	16	93
počet klientov len v kombinácii 1+2	0	1	2	1	0	0	3	2	9
Z toho kombinácia 1+3	13	7	15	12	5	16	16	11	95
počet klientov len v kombinácii 1+3	1	0	3	4	0	2	2	1	13
Z toho kombinácia 1+4	13	9	14	28	8	22	32	22	148
počet klientov len v kombinácii 1+4	1	3	0	15	3	6	6	5	39
Z toho kombinácia 2+3	19	8	15	5	6	12	13	11	89
počet klientov len v kombinácii 2+3	3	0	1	0	0	1	1	0	6
Z toho kombinácia 2+4	21	10	18	11	8	17	30	20	135
počet klientov len v kombinácii 2+4	5	3	2	1	2	4	6	2	25
Z toho kombinácia 3+4	38	25	27	15	20	72	43	25	265
počet klientov len v kombinácii 3+4	21	15	13	6	14	50	26	11	156
Počet klientov spĺňajúcich len 2 kritériá (50%)	31	22	21	27	19	63	44	21	248
Početnosť výskytu klientov aspoň v 3 kritériách (z kritérií 1-4)	46	20	48	27	17	37	48	42	285
Z toho kombinácia 1+2+3	10	4	11	4	4	4	7	7	51
počet klientov len v kombinácii 1+2+3	1	1	1	0	1	0	2	0	6
Z toho kombinácia 1+2+4	10	3	13	9	4	6	19	14	78
počet klientov len v kombinácii 1+2+4	1	0	3	5	1	2	14	7	33
Z toho kombinácia 1+3+4	11	6	11	8	4	14	12	10	76
počet klientov len v kombinácii 1+3+4	2	3	1	4	1	10	7	3	31
Z toho kombinácia 2+3+4	15	7	13	5	5	12	10	11	78
počet klientov len v kombinácii 2+3+4	6	4	3	1	2	7	5	4	32
Počet klientov spĺňajúcich len 3 kritériá (75%)	10	8	8	10	5	19	28	14	102
Početnosť klientov spĺňajúcich 4 kritériá (z kritérií 1-4) 100%	9	3	10	4	3	4	5	7	45
Počet klientov spĺňajúcich 4 kritériá (z kritérií 1-4) 100% a zároveň sú indikovaní ako vhodní do programu "Život v ko	3	0	5	2	2	2	3	4	21
Počet klientov spĺňajúcich len 3 kritériá (75%) a zároveň sú indikovaní ako vhodní do programu "Život v komunite"	0	1	1	4	1	11	13	5	36
Počet klientov spĺňajúcich len 2 kritériá (50%) a zároveň sú indikovaní ako vhodní do programu "Život v komunite"	0	1	2	18	3	30	13	8	75
Spolu:	3	2	8	24	6	43	29	18	133
Program Finančná gramotnosť	SR								
	Spolu kraj BA	Spolu kraj TT	Spolu kraj TN	Spolu kraj NT	Spolu kraj ZA	Spolu kraj BB	Spolu kraj KE	Spolu kraj PO	SR spolu
Počet klientov vhodných na zaradenie do programu spĺňajúcich minimálne 3 najdôležitejšie kritériá pre zaradenie do programu (finančná nestabilita+zdroj príjmu ako rizikový faktor+existencia dlhov a exekúcií)	10	4	11	4	4	4	7	7	51
Počet klientov vhodných na zaradenie do programu spĺňajúcich 2 z 3 najdôležitejších kritérií (finančná nestabilita;zdroj príjmu ako rizikový faktor;existencia dlhov a exekúcií)	13	8	13	15	4	22	32	17	124
TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ									
TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ									
TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ									
TČ proti majetku a hospodárske tr.činy § 212 - § 283 TZ									

Pre špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Finančná gramotnosť“ sú zelenou farbou označení odsúdení, ktorí spĺňajú kritériá na úrovni 75% a viac a oranžovou farbou sú označení odsúdení, ktorí spĺňajú kritériá na úrovni 50 %.

V rámci Slovenskej republiky **na 75% a viac** spĺňalo kritériá pre zaradenie **do ŠRaVVP „Finančná gramotnosť“ 51 odsúdených**. Najviac indikovaných odsúdených pre daný program bolo spomedzi krajov v Trenčianskom kraji 11 odsúdených.

V rámci Slovenskej republiky **na 50%** spĺňalo kritériá pre zaradenie **do ŠRaVVP Finančná gramotnosť 124 odsúdených**. Najviac indikovaných odsúdených pre daný program bolo spomedzi krajov v Košickom kraji 32 odsúdených. Celkový počet odsúdených vhodných na zaradenie do programu

z dostupnej vzorky je 175 odsúdených osôb.4.1.3 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Reštart“.

Pre špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Reštart“ boli základnými triediacimi kritériami indikátory zaradenia do programu:

1. hodnota **Závislosti/v liečbe v stĺpci Rizikový psychosociálny aspekt dotazníka**,
2. hodnota **Drogy alebo Alkohol v stĺpci dotazníka Aktuálny trestný čin - RIZIKOVÉ FAKTORY**
3. kritériom, ktoré bolo samostatne neindikativným, bolo vylúčenie hodnoty **Áno – nachádza sa v liečbe v stĺpci Aktuálne v liečbe závislosti**. Dôvodom bolo, že prebiehajúca liečba závislosti je kontraindikáciou zaradenia do programu.

Výskyt uvedených indikátorov pre ŠRaVVP „Reštart“ bol sledovaný aj samostatne, avšak prioritne predstavovali indikovaných odsúdených tí, u ktorých boli splnené vyššie uvedené hodnoty vo všetkých troch kritériách súčasne (s vylúčením odsúdených v akútnom psychickom stave).

Za indikovaných odsúdených sme považovali aj tých, ktorí spĺňali aspoň dve spoločne indikatívne kritériá pre zaradenie do programu (závislosti/v liečbe a nenachádza sa aktuálne v liečbe závislosti alebo drogy/alkohol ako rizikový faktor a nenachádza sa aktuálne v liečbe závislosti), vid'. tabuľka 26.

Tabuľka 26 ŠRaVVP „Reštart“

Program Reštart kritériá	Početnosť								
	SR								
	Spolu BA	Spolu TT	Spolu TN	Spolu NT	Spolu ZA	Spolu BE	Spolu KE	Spolu PO	SR spolu
Počet klientov	140	76	83	84	67	216	144	70	880
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 1: Závislosti/v liečbe (D) (HOTaR)	22	7	19	10	5	47	8	6	66
Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 1: Závislosti/ v liečbe (D) (HOTaR)	6	1	4	2	1	7	2	3	13
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 2: Aktuálny rizikový faktor (J): drogy/alkohol	24	10	16	15	9	32	14	4	59
Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 2: Aktuálny rizikový faktor (J): drogy/alkohol	1	0	2	1	0	2	0	0	2
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 3: Nenachádza sa aktuálne v liečbe závislosti (R) (samostatne neindikatívne)	121	74	60	74	63	191	135	64	453
Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 3: Nenachádza sa aktuálne v liečbe závislosti (R) (samostatne neindikatívne)	98	63	49	61	55	144	121	58	378
Početnosť klientov spĺňajúcich aspoň 1 kritérium (z kritérií 1-3) 33,33%	131	76	72	80	65	202	138	67	472
Početnosť výskytu klientov aspoň v 2 kritériách (z kritérií 1-3)	37	18	23	19	15	81	20	8	124
Z toho kombinácia 1+2	10	4	10	5	4	19	4	1	28
Počet klientov len v kombinácii 1+2 (neindikatívne - bez splnenia kritéria 3)	6	1	8	4	1	4	2	0	7
Z toho kombinácia 1+3	10	5	7	4	3	36	4	3	46
Počet klientov len v kombinácii 1+3	6	2	5	3	0	21	2	2	25
Z toho kombinácia 2+3	17	9	6	10	8	26	12	4	50
Počet klientov len v kombinácii 2+3	13	6	4	9	5	11	10	3	29
Počet klientov spĺňajúcich len 2 indikatívne kritériá (1+3 alebo 2+3) (66,66%)	19	8	9	12	5	32	12	5	54
Početnosť klientov spĺňajúcich 3 kritériá (z kritérií 1-3) (100%)	4	3	2	1	3	15	2	1	21

Program Reštart	SR								
	Spolu BA	Spolu TT	Spolu TN	Spolu kraj	Spolu ZA	Spolu kraj	Spolu KE	Spolu PO	SR spolu
Počet klientov spĺňajúcich všetky 3 kritériá pre zaradenie do programu (Závislosti/v liečbe+drogy/alkohol a nenachádza sa aktuálne v liečbe závislosti)	4	3	2	1	3	15	2	1	21
Počet klientov spĺňajúcich 2 aspoň dve indikatívne kritériá pre zaradenie do programu (závislosti/v liečbe a nenachádza sa aktuálne v liečbe závislosti alebo drogy/alkohol ako RF a nenachádza sa aktuálne v liečbe závislosti)	19	8	9	12	5	32	12	5	54

Pre špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Reštart“ sú zelenou farbou označení odsúdení, ktorí spĺňajú kritériá na 100 % a oranžovou farbou sú označení odsúdení, ktorí spĺňajú kritériá na úrovni 50 %.

V rámci Slovenskej republiky **na 100 %** kritériá pre zaradenie do ŠRaVVP „Reštart“ spĺňalo **21 odsúdených**. Najviac indikovaných odsúdených pre daný program bolo spomedzi krajov v Banskobystrickom kraji a to 15 odsúdených osôb.

V rámci Slovenskej republiky **na 50 %** kritériá pre zaradenie do ŠRaVVP „Reštart“ spĺňalo **54 odsúdených**. Najviac indikovaných odsúdených pre daný program bolo spomedzi krajov v Banskobystrickom kraji a to 32 odsúdených.

Celkový počet odsúdených vhodných na zaradenie do programu z dostupnej vzorky je 75 odsúdených osôb.

4.1.4 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Chcem sa zmeniť“

Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Chcem sa zmeniť“ je primárne zameraný na „*zniženie rizika budúceho násilného správania mladistvých odsúdených a rozvíjanie pozitívnych foriem správania a riešenia konfliktov.*“³⁹ V kontexte zamerania programu boli ako indikátory a tým aj triediace kritériá pre vhodnosť zaradenia do programu určená prítomnosť nasledovných hodnôt:

1. hodnota **do 18 rokov** v stĺpci dotazníka **Vek probanta**,
2. hodnota **Násilie** v stĺpci dotazníka **Aktuálny trestný čin - RIZIKOVÉ FAKTORY**

Za indikovaných odsúdených pre ŠRaVVP „Chcem sa zmeniť“ z dostupnej vzorky predstavovali odsúdení, ktorí spĺňali obidve uvedené kritériá spolu, viď. tabuľka 27, s výnimkou odsúdených označených ako odsúdení v akútnom psychickom stave (kontraindikácia zaradenia do programu).

Tabuľka 27 ŠRaVVP "Chcem sa zmeniť"

Program Chcem sa zmeniť kritériá	Početnosť								
	SR								
	Spolu BA	Spolu TT	Spolu TN	Spolu NT	Spolu ZA	Spolu BB	Spolu KE	Spolu PO	SR spolu
Počet klientov	140	76	83	84	67	216	144	70	880
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 1: Menej ako 18 rokov (B)	0	1	1	1	0	1	0	0	4
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 2): Rizikový faktor aktuálny trestný čin: Násilie (J)	34	18	35	26	10	62	28	13	226
Z toho kombinácia 1+2 (vek+rizikový faktor aktuálny trestný čin: násilie)	0	1	1	0	0	0	0	0	2
Program Chcem sa zmeniť	SR								
	Spolu BA	Spolu TT	Spolu TN	Spolu NT	Spolu ZA	Spolu BB	Spolu KE	Spolu PO	SR spolu
Počet klientov vhodných na zaradenie do programu spĺňajúcich kritériá pre zaradenie do programu (vek+násilieako rizikový faktor)	0	1	1	0	0	0	0	0	2

Pre špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Chcem sa zmeniť“ boli zelenou farbou označení odsúdení, ktorí spĺňali kritériá **na 100 %**. Tu je však potrebné doplniť, že jednoznačným

39 ŠIMČISKOVÁ, B. a kol.: Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Chcem sa zmeniť“. Bratislava. GR ZVJS, národný projekt Šanca na návrat. 2022, s.7

indikátorom pre zaradenie do uvedeného špecializovaného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu bola kombinácia kritérií vek do 18 rokov a rizikový faktor násilie.

Za Slovenskú republiku boli **indikovaní celkovo 2 odsúdení**, a to 1 odsúdená osoba z Trenčianskeho kraja a 1 odsúdená osoba z Trnavského kraja.

4.1.5 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Rozdielnosť nás spája“

Pre špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Rozdielnosť nás spája“ v zmysle jeho zamerania sa na rizikové oblasti radikalizácie a extrémizmu, boli základnými kritériami pre určenie vhodnosti zaradenia klienta do programu:

1. hodnota **extrémizmus, radikalizmus v stĺpci dotazníka Aktuálny trestný čin - RIZIKOVÉ FAKTORY**,
2. doplňujúce kritérium bolo v rámci stĺpca **aktuálny trestný čin skupina trestných činov:**
 - TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ**
 - TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ**
 - TČ všeobecne nebezpečné § 284 - § 299a TZ**
 - TČ proti iným právam a slobodám § 359 - § 377 TZ**
 - TČ proti mieru, proti ľudskosti, TČ terorizmu, extrémizmu a TČ vojnové § 417 - § 425 TZ.**

Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Rozdielnosť nás spája“ si vyžaduje heterogénnu skupinu odsúdených. Skupinu budú tvoriť odsúdení s indikovaným programom ŠRaVV „Rozdielnosť nás spája“ a odsúdení s indikovaným programom súvisiacim s násilím. Preto sme pre zaradenie do programu samostatne vyhodnocovali aj počet odsúdených, ktorí majú v stĺpci dotazníka Aktuálny trestný čin – RIZIKOVÉ FAKTORY uvedenú inú hodnotu ako **extrémizmus, radikalizmus** a to hodnotu **násilie**. Doplňujúcim kritériom bol údaj stĺpca Aktuálny trestný čin t.j. vyššie uvedená skupina trestných činov. Nevyhnutné je podotknúť, že ako jednoznačné kritérium vhodnosti zaradenia do programu zostala prítomnosť hodnoty **extrémizmus, radikalizmus**.

Vylúčenými boli odsúdení identifikovaní ako odsúdení v akútnom psychickom stave, tabuľka č. 28.

Tabuľka 28 ŠRaVVP Rozdielnosť nás spája

Program Rozdielnosť nás spája kritériá	Početnosť								
	SR								
	Spolu BA	Spolu TT	Spolu TN	Spolu NT	Spolu ZA	Spolu BB	Spolu KE	Spolu PO	SR spolu
Počet klientov	140	76	83	84	67	216	144	70	880
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 1: Rizikový faktor aktuálny trestný čin: Extrémizmus, radikalizmus (J)	3	1	1	0	3	2	0	0	10
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 2: trestný čin	68	31	54	40	37	123	61	24	438
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 3 (pre mix skupiny): Rizikový faktor aktuálny trestný čin: Násilie (J)	34	18	35	26	10	62	28	13	226
Z toho kombinácia 1+2 (extrémizmus+trestný čin)	3	1	1	0	3	2	0	0	10
Z toho kombinácia 2+3 (násilie+trestný čin) pre mix skupiny	25	12	30	19	10	46	23	8	173
Z toho kombinácia 1+3 (extrémizmus+násilie) prieniková množina	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Program Rozdielnosť nás spája	SR								
	Spolu BA	Spolu TT	Spolu TN	Spolu NT	Spolu ZA	Spolu BB	Spolu KE	Spolu PO	SR spolu
Počet klientov spĺňajúcich kritériá pre zaradenie do programu (Rizikový faktor aktuálny trestný čin extrémizmus, radikalizmus)	3	1	1	0	3	2	0	0	10
TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ									
TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ									
TČ všeobecne nebezpečné § 284 - § 299a TZ									
TČ proti iným právam a slobodám § 359 - § 377 TZ									
TČ proti mieru, proti ľudskosti, trestné činy terorizmu, extrémizmu a trestné činy vojnové § 417 - § 425 TZ									

Pre špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Rozdielnosť nás spája“ boli zelenou farbou označení odsúdení, ktorí spĺňali kritériá na 100 %.

V rámci Slovenskej republiky **na 100 %** spĺňalo kritériá pre zaradenie do ŠRaVVP „Rozdielnosť nás spája“ **10 odsúdených**. Najviac indikovaných odsúdených pre daný program bolo v Žilinskom kraji a Bratislavskom kraji v počte tri odsúdené osoby.

4.1.6 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Život v komunite“

Pre špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Život v komunite“ sme pre účely vstupnej analýzy z dostupnej vzorky určili jediné triediace kritérium vhodnosti zaradenia do programu, hodnotu **vhodný** v stĺpci Program „Život v komunite“. Vylúčení odsúdení boli s prítomnou hodnotou extrémizmus, radikalizmus v stĺpci Aktuálny trestný čin – RIZIKOVÉ FAKTORY a s označením v akútnom psychickom stave vid'. tabuľka č. 29.

Tabuľka 29 ŠRaVVP Život v komunite

Program Život v komunite kritériá	Početnosť								
	SR								
	Spolu BA	Spolu TT	Spolu TN	Spolu NT	Spolu ZA	Spolu BB	Spolu KE	Spolu PO	SR spolu
Počet klientov	140	76	83	84	67	216	144	70	880
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium: Vhodnosť zaradenie do programu "Život v komunite" (T)	5	4	9	38	12	98	50	30	246

Pre špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Život v komunite“ bolo jediným kritériom pre indikáciu programu, život odsúdeného v sociálne vylúčenej komunite. Zaradenie do programu sa zakladalo na expertnom posúdení prostredia odsúdeného probačným a mediačným úradníkom, z toho

dôvodu je početnosť klientov označená červenou farbou. Uvedené kritérium nemalo jednoznačnú výpovednú hodnotu.

V rámci Slovenskej republiky bolo pre zaradenie do uvedeného špecializovaného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu „Život v komunite“ identifikovaných 246 odsúdených osôb. Z krajov bol tento program navyše indikovaný v Banskobystrickom kraji u 98 odsúdených.

4.1.7 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Druhá šanca“

Pre špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Druhá šanca“, podľa jeho zamerania na oblasť riešenia partnerského násillia, sme identifikovali z dotazníka ako základné (a nepriame) kritériá pre určenie vhodnosti zaradenia klienta do programu nasledovné hodnoty:

1. hodnota **Násillie v stĺpci dotazníka Aktuálny trestný čin - RIZIKOVÉ FAKTORY**
2. hodnota **Rizikový faktor - vyžadujú intervenciu v stĺpci Vzťahy**
3. ďalšie kritérium tvorí v rámci stĺpca **aktuálny trestný čin skupina trestných činov**
TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ
TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ
TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ.

Keďže dotazník nemá špecifickú senzitivitu v jednotlivých položkách pre oblasť partnerského násillia sú uvedené indikátory iba čiastočným indikátorom pre zaradenie odsúdeného do programu. V užšom výbere by bolo rozhodnutie o vhodnosti zaradenia odsúdeného do tohto programu závislé od expertného posúdenia probačného a mediačného úradníka.

Vzhľadom na uvedené ako čiastočný indikátor vhodnosti zaradenia do programu, v rámci možnosti tejto analýzy, sme považovali kumulatívne splnené kritériá trestný čin, násillie ako rizikový faktor aktuálneho trestného činu a vzťahy ako rizikový faktor, ktorý si vyžaduje intervenciu. Vylučujúcimi kritériami boli akútny psychický stav odsúdeného vyžadujúci si intervenciu a prítomnosť odsúdeného v liečbe závislosti, alebo nariadená liečba závislosti u odsúdeného.

Tabuľka 30 ŠRaVVP Druhá šanca

Program Druhá šanca kritériá	Početnosť								
	SR								
	Spolu BA	Spolu TT	Spolu TN	Spolu NT	Spolu ZA	Spolu BB	Spolu KE	Spolu PO	SR spolu
Počet klientov	140	76	83	84	67	216	144	70	880
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 1: Aktuálny trestný čin RF Násilie (I)	34	18	35	26	10	62	28	13	226
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 2: Vzťahy (RF) vyžadujú intervenciu (M)	14	9	24	22	4	30	22	14	139
Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 3: trestný čin	48	22	39	34	27	109	23	34	336
Počet klientov spĺňajúcich čiastočný indikátor (kumulatívne splnené kritériá 1+2+3) predpokladu zaradenia do programu (s vylúčením klientov s nariadenou liečbou závislosti)	2	2	6	6	0	15	2	2	35
Program Druhá šanca	SR								
	Spolu BA	Spolu TT	Spolu TN	Spolu NT	Spolu ZA	Spolu BB	Spolu KE	Spolu PO	SR spolu
Počet klientov spĺňajúcich čiastočný indikátor (kumulatívne splnené kritériá trestný čin+násilie ako RF aktuálneho trestného činu+vzťahy vyžadujú intervenciu) predpokladu zaradenia do programu (s vylúčením klientov s nariadenou liečbou závislosti)	2	2	6	6	0	15	2	2	35
TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ									
TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ									
TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ									

Odsúdení indikovaní pre ŠRaVVP „Druhá šanca“ sú označení červenou farbou z toho dôvodu, že posúdenie vhodnosti odsúdeného do programu bolo postavené na kumulácii čiastočných indikátorov a expertnom posúdení probačného a mediačného úradníka.

V rámci Slovenskej republiky kritériá pre zaradenie do ŠRaVVP „Druhá šanca“ spĺňalo 35 odsúdených. Najviac indikovaných odsúdených pre tento program bolo v Banskobystrickom kraji a to 15 odsúdených.

4.1.8 Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Rodina a vzťahy“

Pre špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Rodina a vzťahy“ sme pre účely vstupnej analýzy z dostupnej vzorky určili ako triediace kritérium vhodnosti zaradenia do programu hodnotu **Rizikový faktor - vyžadujú intervenciu** v stĺpci Vzťahy, s vylúčením klientov v akútnom psychickom stave.

Pôvodne sme identifikovali dve kritériá vhodnosti zaradenia do tohto programu a to Vzťahy – rizikový faktor – vyžadujúci intervenciu a Vzťahy – ochranný faktor. Vychádzali sme z cieľa ŠRaVVP „Rodina a vzťahy“ u odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody, ktorým je posilniť rodinu a vzťahy odsúdeného ako protektívneho faktoru.

Na základe odbornej diskusie sme vypustili hodnotu Vzťahy - ochranný faktor, nakoľko tento indikátor je podstatný pre odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorých je prístup k rodine a vzťahom obmedzený a narušený výkonom trestu. U odsúdených v probácii je prístup k rodine a vzťahom bez obmedzení avšak ich vzťahy sú narušené dopadom trestnej činnosti. Vzhľadom k uvedenému bola ponechaná hodnota Vzťahy – rizikový faktor – vyžadujúci intervenciu ako jediná k indikácii ŠRaVVP „Rodina a vzťahy“.

Tabuľka 31 ŠRaVVP Rodina a vzťahy

Program Rodina a vzťahy kritériá	Početnosť								
	SR								
	Spolu BA	Spolu TT	Spolu TN	Spolu NT	Spolu ZA	Spolu BB	Spolu KE	Spolu PO	SR spolu
Počet klientov	140	76	83	84	67	216	144	70	880
Početnosť klientov spĺňajúcich indikátor: Vzťahy RF (ochranný faktor)	55	19	30	25	35	56	52	29	301
Početnosť klientov spĺňajúcich Indikátor: Vzťahy (RF) (rizikový faktor- vyž	14	9	24	22	4	30	22	14	139
Spolu:	69	28	54	47	39	86	74	43	440
Program Rodina a vzťahy	SR								
	Spolu BA	Spolu TT	Spolu TN	Spolu NT	Spolu ZA	Spolu BB	Spolu KE	Spolu PO	SR spolu
Počet klientov vhodných na zaradenie do programu spĺňajúcich indikátor - vzťahy ako rizikový faktor	14	9	24	22	4	30	22	14	139

Odsúdení indikovaní pre program Rodina a vzťahy sú označení oranžovou farbou z dôvodu, že indikátory pre zaradenie do programu sú parciálne. Dotazník nedisponuje dostatočnou citlivosťou na posúdenie vhodnosti pre zaradenie do uvedeného programu.

V rámci Slovenskej republiky kritériá pre zaradenie do ŠRaVVP „Rodina a vzťahy“ spĺňalo **139 odsúdených**. Najviac indikovaných odsúdených pre daný program je spomedzi krajov v Banskobystrickom kraji a to 15 odsúdených.

5 VÝSLEDKY ANALÝZY

Cieľom tejto vstupnej analýzy bolo označenie špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov, ktoré budú modifikované a pilotne otestované v probácii. Výsledok analýzy je východiskovým bodom k identifikácii špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov.

V prvom kroku sme si ustálili ŠRaVVP, ktoré majú viaceré silné indikátory a zároveň sú početné vo vzťahu k odsúdeným v rámci Slovenskej republiky.

Tabuľka 32 Silné indikátory a početnosť

ŠRaVVP	Silné indikátory		Početnosť
Finančná gramotnosť			175
Zamestnanosť			142
Reštart			75
Rozdielnosť nás spája			10
Chcem sa zmeniť			2
Rodina a vzťahy			139
Život v komunite			246
Druhá šanca			35

Silné indikátory

Stredne silné indikátory

Slabé indikátory

Špecializované resocializačné a výchovné vzdelávacie programy „Rozdielnosť nás spája“ a „Chcem sa zmeniť“ mali silné indikátory, ale čo do početnosti boli najmenej početné. Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Rodina a vzťahy“ patril medzi najpočetnejšie avšak indikátory boli stredne silné, z dotazníka nebolo možné určiť silný indikátor pre program. Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program ŠRaVVP „Život v komunite“ bol najpočetnejší, avšak jeho indikátory boli slabé. Rovnako i ŠRaVVP „Druhá šanca“, mal slabé indikátory a jeho početnosť odsúdených bola nízka.

V rámci Slovenskej republiky bol najpočetnejší ŠRaVVP „Finančná gramotnosť“ s počtom indikovaných odsúdených 175, nasledoval ŠRaVVP „Zamestnanosť“ s počtom indikovaných odsúdených 142 a tretím ŠRaVVP je program „Reštart“ s počtom indikovaných odsúdených 75. Všetky tri špecializované resocializačné a výchovné vzdelávacie programy mali silné indikátory i doplňujúce stredne silné indikátory.

V druhom kroku sme sa zamerali na zastúpenie len stotožnených ŠRaVVP „Finančná gramotnosť“, ŠRaVVP „Zamestnanosť“ a ŠRaVVP „Reštart“ v rámci jednotlivých krajov.

Tabuľka 33 Poradie ŠRaVVP v pôsobnosti krajských súdov

Krajský súd (ďalej len „KS“)	1. ŠRaVVP / početnosť	2. ŠRaVVP / početnosť	3. ŠRaVVP / početnosť
KS Banská Bystrica	Reštart / 47	Finančná gramotnosť / 26	Zamestnanosť / 15
KS Nitra	Finančná gramotnosť / 19	Zamestnanosť / 14	Reštart / 13
KS Žilina	Finančná gramotnosť / 8	Reštart / 8	Zamestnanosť / 6
KS Trenčín	Finančná gramotnosť / 24	Zamestnanosť / 19	Reštart / 11
KS Trnava	Finančná gramotnosť / 12	Reštart / 11	Zamestnanosť / 8
KS Bratislava	Zamestnanosť / 25	Reštart / 24	Finančná gramotnosť / 23
KS Prešov	Finančná gramotnosť / 24	Zamestnanosť / 18	Reštart / 6
KS Košice	Finančná gramotnosť / 39	Zamestnanosť / 37	Reštart / 14

Najpočetnejším špecializovaným resocializačným a výchovným vzdelávacím programom v rámci Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Žiline, Krajského súdu v Trenčíne, Krajského súdu v Trnave, Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Košiciach bol ŠRaVVP „Finančná gramotnosť“. Výnimkou bol Krajský súd v Banskej Bystrici, kde najpočetnejším ŠRaVVP bol program „Reštart“ s počtom 47 odsúdených osôb. Z tohto počtu odsúdených osôb bolo až 37 odsúdených osôb z pôsobnosti Okresného súdu Banská Bystrica. Označili sme to ako **lokálne špecifikum**. Druhou odchýlkou bol Krajský súd v Bratislave, kde bol najpočetnejším ŠRaVVP program „Zamestnanosť“ s počtom 25 odsúdených osôb. Avšak pri fokusovaní sa na početnosť v poradí prvého ŠRaVVP „Zamestnanosť“, druhého ŠRaVVP „Reštart“ a tretieho ŠRaVVP „Finančná gramotnosť“ v pôsobnosti Krajského súdu v Bratislave, sme zistili, že rozdiel početnosti sa rovná 1. Ani jeden z ustálených programov **nie je svojou početnosťou výrazný a odchýlka je minimálna**.

ZÁVER

Po počiatocnom oboznámení sa so štandardami a samotnými špecializovanými resocializačnými a výchovnými vzdelávacími programami sme zadefinovali vzorku odsúdených osôb pre získanie vstupných údajov za účelom výberu špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov, ktoré budú modifikované a pilotne overené v rámci podaktivity „Zavádzanie a modifikácia štandardizovaných vzdelávacích programov“ Národného projektu Šanca na návrat 2.

Vzhľadom k tomu, že sa jedná o získavanie kvantitatívnych dát, zvolili sme **metódu zberu dát dotazník**. Prvým veľmi dôležitým kritériom pre výber jednotlivých položiek do dotazníka boli statické a dynamické rizikové faktory recidívy. Lulei uvádza „*Kumulácia, resp. hromadenie rizikových faktorov predikuje nárast pravdepodobnosti dopúšťania sa trestnej činnosti v budúcnosti.*“⁴⁰

Faktory s rizikovým potenciálom sú priestorom pre odborné intervencie, ktoré sú obsahom jednotlivých špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov a odvíja sa od nich i potreba k úspešnému začleneniu sa odsúdeného do spoločnosti.

Zároveň sme v dotazníku neopomenuli i faktory s protektívnym potenciálom, ktoré sú vzhľadom k svojmu charakteru dôležité pri realizácii špecializovaných resocializačných a výchovných vzdelávacích programov. Lulei dodáva „*Odborníci z vedy a praxe sa totiž zamerali na zisťovanie rizikových a protektívnych faktorov v rámci kriminálnej kariéry, ktoré môžu byť intervenciami zmenené (Farrington 2000).*“⁴¹

Pri výbere jednotlivých položiek dotazníka sme vychádzali zo zdrojov, ktoré sú dostupné pre probačného a mediačného úradníka. Pričom sme zvolili ako hlavné zdroje Hodnotiacu tabuľku rizika a tabuľku Posúdenia intervenčnej potreby rizika.

Jednotlivé položky dotazníka sme volili tak, aby sa navzájom podporovali a tvorili skupinu indikátorov pre určitý špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program.

Vytvorili sme dotazník, ktorý má účelný formát výkazu, tak aby dokázal obsiahnuť potrebné množstvo údajov a zároveň si zachoval prehľadnosť i praktickosť pre analýzu údajov.

Zozbierané dáta sme následne **spracovali prostredníctvom triediacich algoritmov v programe Excel**, čomu predchádzalo **určenie indikátorov a ich kombinácií** pre zaradenie odsúdených ku každému ŠRaVVP. Indikátorom a ich kombináciám bola priradená farba podľa ich objektívnosti, sily spojenia vo vzťahu k indikovaniu ŠRaVVP.

40 LULEI, M.: Rizikové faktory trestnej činnosti. Bratislava. IRIS. 2021, s. 41

41 LULEI, M.: Rizikové faktory trestnej činnosti. Bratislava. IRIS. 2021, s. 78

Výsledkom takéhoto spracovania bol **samostatný analytický hárok** ku každému špecializovanému resocializačnému a výchovnému vzdelávaciemu programu. Analytický hárok ŠRaVVP obsahoval početnosť odsúdených osôb vybraných na základe výskytu stanovených indikátorov a kombinácií, v rámci jednotlivých okresných súdov, krajských súdov a sumár za Slovenskú republiku.

Pri zohľadnení početnosti, objektívnosti, sily určených indikátorov a kombinácií s bližším fokusovaním sa na dáta z pôsobnosti Krajského súdu v Banskej Bystrici, kde bol prítomný fenomén lokálneho špecifika i dáta z pôsobnosti Krajského súdu v Bratislave, ktoré boli bez jasného rozdielu, sme stanovili pre modifikáciu a pilotné testovanie naprieč Slovenskou republikou **ŠRaVVP „Finančná gramotnosť“ následne za ním ŠRaVVP „Zamestnanosť“ a potom ŠRaVVP „Reštart“**.

Nevyhnutné je zdôrazniť, že **tento výskum** smeroval k určeniu prvých programov, ktoré by mali byť modifikované a pilotne testované. Jeho cieľom nebolo jednoznačne určiť, ktorý ŠRaVVP je všeobecne najviac potrebný v rámci Slovenskej republiky.

Stanovenie ŠRaVVP k modifikácii a pilotnému testovaniu vychádzalo z údajov **zo vzorky v čase zberu dát**, ktoré odzrkadľovali vzorku v danom čase. Zber dát bol **ohraničený najmä celkovým počtom** odsúdených osôb v probačnom dohľade s uloženou povinnosťou spočívajúcou v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu podľa § 51 ods. 4, písm. h) Trestného zákona. Rovnako sa zber dát **nezameriaval na spôsob akým súdy ukladajú probačný dohľad** s povinnosťou podľa § 51 ods. 4 písm. h) Trestného zákona.

Limitom zberu dát boli zdroje údajov, ktoré majú k dispozícii probační a mediační úradníci, Čo viedlo k obmedzeniu vstupných dát s dopadom napríklad na indikovanie ŠRaVVP „Druhá šanca“ a ŠRaVVP „Život v komunite“.

Napriek hraniciam zberu dát sa nám podarilo ustáliť ŠRaVVP „Finančná gramotnosť“ ako prvý program k modifikácii, následnému pilotnému testovaniu.

Vstupná analýza dát nám odhalila dve oblasti, na ktoré je z nášho pohľadu nevyhnutné sa zamerať.

Prvou oblasťou je otvorený priestor na zamyslenie sa **nad potrebou modifikovať i základný resocializačný a výchovný vzdelávací program**. Tento program má preventívno-informačný charakter. Jeho najdôležitejšou črtou je multifaktoriálnosť, teda schopnosť pokryť viac rizík a potrieb odsúdených osôb prostredníctvom viacerých modulov. Každý modul sa venuje inej téme (finančná gramotnosť, zamestnanosť, závislosti, právo, rodina, sebapoznávanie, komunikácia). Zo zozbieraných dát vyplynulo, že v rámci SR:

- u 176 odsúdených **nebol identifikovaný psychosociálny rizikový faktor v hodnotiacej tabuľke rizika**,
- u 503 odsúdených v aktuálnom trestnom čine **nebol označený rizikový faktor**,

- u 207 odsúdených bol **zachytený neutrálny faktor** v indikátoroch vzťahy, práca/zamestnanie, zdroj príjmu.

Druhou oblasťou je otvorený priestor na zamyslenie sa nad **potrebou vytvoriť nový diagnostický probačný nástroj**. Pri zbere dát sa ukázali ako limitujúce zdroje údajov a nástroje na hodnotenie rizík a potrieb odsúdených. Nový diagnostický probačný nástroj by mal obsahovať všetky dôležité údaje k objektívnemu a odbornému posúdeniu rizík a potrieb odsúdeného v probácii s ohľadom na jeho jedinečnosť a individualitu. Na základe výsledkov toho nástroja by mal byť vypracovaný probačný plán a **presne zacielený špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program** pre odsúdeného v probácii, ako aj ďalšie (napr. individuálne) intervencie. Nový diagnostický probačný nástroj by mal i vedľaššie prínosy spočívajúce v zjednodušení práce probačných a mediačných úradníkov a znížení ich administratívneho zaťaženia.

Z pohľadu dát vstupnej analýzy a probačnej praxe považujeme za efektívne modifikovať i základný resocializačný a výchovný vzdelávací program a vytvoriť nový diagnostický probačný nástroj.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- CSÓKA, S. 2020. Okolnosti vylučujúce trestnú zodpovednosť z pohľadu trestnoprávnej teórie. Projjustice vedecko-odborný recenzovaný Časopis pre právo a bezpečnostné vedy, zverejnená v kategórii Trestné právo. Dostupné na internete:
<https://www.projjustice.sk/trestne-pravo/okolnosti-vylucujuce-trestnu-zodpovednost-z-pohladu-trestnopravnej-teorie>
- EGER, L. – EGEROVÁ, D. 2017. Základy metodologie výzkumu. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. 184 s. ISBN 978-80-261-0735-4
- EMMEROVÁ, I. 2014. Penitenciárna starostlivosť verzus probačná a mediačná služba (s osobitným zreteľom na prevenciu delikvencie a kriminality u detí a mládeže) Banská Bystrica: Belianum. 116 s. ISBN 978-50-557-0724-2
- FEDÁKOVÁ, D. 2003. Nezamestnaní a dôsledky nezamestnanosti. In *Človek a spoločnosť*. [online] Vol.6, No. 4, Dostupné na internete:
<http://www.clovekaspolocnost.sk/jquery/pdf.php?gui=L8793A2YT3F1UAUFQMPSVSF>, ISSN 1335-3608
- KAMOROWSKI, J. et al. 2018. Risk assessment tools and criminal reoffending: does bias determine who is „high risk“? In *Inquisitive Mind* [online]. 2018, 38, 9 [2020-19-12].
Dostupné na internete:
<https://www.in-mind.org/article/risk-assessment-tools-and-Criminal-reoffending-does-bias-determine-who-is-high-risk>
- KIŠŠOVÁ, M. 2015. Sociálne prostredie ako jeden z kriminogénnych faktorov drogovej kriminality. Dostupné online:
chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://bezpecnostni-sbory.wbs.cz/clanky/2-2015/kissova__socialne_prostredie_ako_jeden_z_kf_dk.pdf
- KLESKEŇ, L. 2016. Sociálna práca s obvinenými, odsúdenými a prepustenými. Bratislava: IRIS. 110 s. ISBN 978-80-89726-56-1

KOZAŇÁKOVÁ, A. 2021. Možnosti prevencie prejavov extrémizmu na školách a v školských zariadeniach. Bakalárka práca. Vysoká škola regionálneho rozvoje a Bankovní institut – AMBIS, Regionální rozvoj. Brno. 57 s.

LICHNER, V. – ŠLOSÁR, D. 2018. Probácia v systéme trestnej politiky a sociálnej práce. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Filozofická fakulta, Katedra sociálnej práce. 119 s., ISBN: 978-80-8152-631-2

LULEI, M. 2011. Sociálna práca v trestnej justícii a probácia. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva. 136 s.
ISBN: 978-80-8094-945-7

LULEI, M. 2021. Rizikové faktory trestnej Činnosti. Bratislava: IRIS. 148 s. ISBN: 978-80- 8200-087-3

MANN, RE. - HANSON, RK. - THORNTON, D. 2010. Hodnotenie rizika sexuálnej recidívy: Niekoľko návrhov o povahe psychologicky významných rizikových faktorov. Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment, 22, 191-217, dostupné na internete:
<https://www.publicsafety.gc.ca/cnt/rsrscs/pblctns/mnng-fctrs/index-en.aspx>

MASOPUST ŠACHOVÁ, P. – ŘEHÁKOVÁ, T. – VAŇKÁTOVÁ, L. 2024. Příručka pro Českou restorativní praxi. Praha: Institut pro restorativní justici z.s. 103 s.
ISBN: 978-80-11-04566-1

NATIONAL LIBRARY OF MEDICINE, National Center for Biotechnology Information.
2016. Zlepšenie manažmentu rizika násilia v službách duševného zdravia: prístup založený na viacerých metódach. Dostupné na internete:
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK396457/>

SOPÓCI, J. – BÚZIK, B. 1995. Základy sociológie. Bratislava: Slovenské pedagogické Nakladateľstvo. 124 s. ISBN 80-08-00042-2

SPRÁVA ZVEREJNENÁ CHARITATÍVNOU ORGANIZÁCIOU Pew Charitable Trusts

sa stránke PEW: Hodnotenie rizikových potrieb 101: Veda odhaľuje nové nástroje na vedenie páchatel'ov. Stručné vydanie, [online] [2011-09-20] Dostupné na internete:

<https://www.pewtrusts.org/en/research-and-analysis/issue-briefs/2011/09/20/riskneeds-assessment-101-science-reveals-new-tools-to-manage-offenders>

ŠIMČISKOVÁ, B. a kol. 2022. Špecializovaný resocializačný a výchovný vzdelávací program „Chcem sa zmeniť“. Bratislava: GR ZVJS, národný projekt Šanca na návrat, 169 s.

ŠKODOVÁ, Z. 2013. Praktický úvod do metodológie výskumnej práce. Martin: UK v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine. 65 s. ISBN 978-80-89544-43-1

ŠTERN, P.- OUŘEDNÍČKOVÁ, L. – DOUBRAVOVÁ, D. (eds.). 2010. Probace a mediace. Možnosti řešení trestných činů. Praha: Portál. 216 s. ISBN 978-80-7367-757-2

TØNSETH, CH. – BERGSLAND, R. – SAMMY KING FAI HUI (Reviewing editor) 2019. Prison education in Norway – The importance for work and life after release. In Cognet Education. [online] 6. ročník 2019, 1. vydanie, [2019-06-17]
Dostupné na internete: < <https://doi.org/10.1080/2331186X.2019.1628408>>

VARHOL, D.: Správne delikty ako atribút právnej zodpovednosti. Projustice vedecko-odborný recenzovaný Časopis pre právo a bezpečnostné vedy, zverejnená v kategórii Bezpečnostné vedy, Dostupné na internete:
<https://www.projustice.sk/bezpecnostne-vedy/spravne-delikty-ako-atribut-pravnej-zodpovednosti>

YUKHNENKO, D. – BLACKWOOD, N. – FAZEL, S. 2019. Rizikové faktory recidívy u jednotlivcov, ktorí dostávajú komunitné tresty: systematický prehľad a metaanalýza.
Dostupné na internete: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7183820/>

Zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon

<https://www.minv.sk/?nasilie>

PRÍLOHY

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1 Metodika zberu vstupných dát.....	62
Príloha 2 Sumár - SR	70
Príloha 3 ŠRaVVP "Zamestnanosť" - vzorce	75
Príloha 4 ŠRaVVP "Finančná gramotnosť" - vzorce	78
Príloha 5 ŠRaVVP "Reštart" - vzorce	81
Príloha 6 ŠRaVVP "Chcem sa zmeniť" - vzorce	82
Príloha 7 ŠRaVVP "Rozdielnosť nás spája" - vzorce	83
Príloha 8 ŠRaVVP "Život v komunite" - vzorce	84
Príloha 9 ŠRaVVP "Druhá šanca" - vzorce	85
Príloha 10 ŠRaVVP "Rodina a vzťahy" - vzorce.....	86

NÁRODNÝ PROJEKT Šanca na návrat 2

**METODIKA ZBERU VSTUPNÝCH DÁT K ZAVÁDZANIU A MODIFIKÁCII VÝCHOVNÝCH
PROGRAMOV ZAMERANÝCH NA RESOCIALIZÁCIU ODSÚDENÝCH**

1. Cieľ zberu dát

Cieľom zberu dát v tejto fáze projektu Šanca na návrat 2 je zozbierať relevantné údaje, na základe ktorých budú identifikované štandardizované výchovné programy zamerané na resocializáciu odsúdených. Vybrané výchovné programy zamerané na resocializáciu odsúdených sa budú realizovať na vybraných súdoch, ktoré budú zapojené do pilotnej realizácie štandardizovaných výchovných programov zameraných na resocializáciu odsúdených.

2. Popis vzorky

Zber dát sa bude realizovať na vzorke ± 1000 probantov probačnej služby v závislosti od aktuálneho počtu probantov spĺňajúcich nasledujúce kritériá.

Vzorku budú tvoriť probanti probačnej služby:

- právoplatne odsúdení, ktorým bol uložený alternatívny trest s probačným dohľadom spolu s povinnosťou podľa § 51 ods. 4 písm. h) Trestného zákona podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu,
- právoplatne odsúdení, ktorým bolo podmienene upustené od zvyšku trestu s probačným dohľadom spolu s povinnosťou podľa § 51 ods. 4 písm. h) Trestného zákona podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu,
- právoplatne odsúdení, ktorí boli podmienene prepustení z výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom s povinnosťou podľa § 51 ods. 4 písm. h) Trestného zákona podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu,
- právoplatne odsúdení, ktorým bol nariadený výkon ochranného dohľadu s povinnosťou § 51 ods. 4 písm. h) Trestného zákona podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

3. Metódy zberu dát

Zvolili sme metódu zberu dát štatistickým výkazom. Výkaz je štruktúrovaná tabuľka zameraná na konkrétne informácie. Výhodou výkazu je jeho vysoká efektivita, ktorá nám umožňuje zber veľkého množstva dát v relatívne krátkom čase, jeho štruktúrovaný formát nám zaručuje konzistenciu konkrétnych dát. Účelom výkazu je zhromažďovanie údajov k štatistickej analýze. Využíva sa ako báza k rozhodovaniu.

3.1 Distribúcia výkazu

Distribučným kanálom výkazu bude online kanál t.j. prostredníctvom e-mailu. Do e-mailovej schránky vedúceho oddelenia probácie a mediácie bude zaslaný výkaz spolu s metodikou, ktoré následne vedúci oddelenia probácie a mediácie rozpošle e-mailom príslušným probačným a mediačným úradníkom.

3.2 Výkaz

Výkaz je zložený z 21 stĺpcov. Jeden riadok je určený pre jedného probanta.

Okrem prvej bunky „Spisová značka“ a poslednej bunky „Dátum ukončenia probácie“, všetky bunky majú rozbaľovacie pole, z ktorého je potrebné vybrať jednu zodpovedajúci údaj.

V bunkách stĺpca Rizikový psychosociálny aspekt (HoTaR), stĺpca Predchádzajúca trestná činnosť – RIZIKOVÉ FAKTORY a stĺpca Aktuálny trestný čin – RIZIKOVÉ FAKTORY je možné i vpisovať.

3.3 Čerpanie dát do výkazu

K vyplneniu výkazu budete potrebovať konkrétny probačný spis a zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon.

Na vyplnenie výkazu a zaznamenanie relevantných dát sú potrebné nasledujúce dokumenty z probačného spisu probanta:

- Vstupný pohovor (VP)
- Hodnotiaca tabuľka rizika (HoTaR) umiestnená v systéme PMS na karte Moje dokumenty → Formuláre → Hodnotiaca tabuľka

HoTaR je skratka označujúca formulár Hodnotiaca tabuľka v systéme PMS.

- Intervenčná tabuľka posúdenia rizika recidívy (ITPRR) umiestnená v systéme PMS na karte Moje dokumenty → Formuláre → Posúdenie intervenčnej potreby rizika recidívy

ITPRR je skratka označujúca formulár Posúdenie intervenčnej potreby rizika recidívy v systéme PMS.

- Probačný plán, probaný program.
- Dostupné lustrácie
- Záznam o vykonaných probačných úkonoch
- Správy, či iné záznamy, ktoré zvážite ako relevantné k vyplneniu výkazu

3.4 Postup

Výkaz vyplňajte vodorovne. Jeden riadok výkazu je jeden probant.

- Spisová značka

Do stĺpca „Spisová značka“ manuálne zadajte spisovú značku probačného spisu.

- Vek probanta

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Vek probanta“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Vek probanta** Vyberte vek probanta zo zoznamu“. Po kliknutí na trojuholník rozbaľovacieho poľa sa rozvinie zoznam, z ktorého vyberte zodpovedajúci údaj.

- Sumárne číslo recidívy (HoTaR)

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Sumárne číslo recidívy (HoTaR)“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Sumárne číslo recidívy (HoTaR)** Vyberte údaj zo zoznamu“. Po kliknutí na trojuholník rozbaľovacieho poľa sa rozvinie zoznam, z ktorého vyberte zodpovedajúci údaj sumárnemu číslu recidívy.

- Rizikový psychosociálny aspekt (HoTaR)

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Rizikový psychosociálny aspekt (HoTaR)“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Rizikový psychosociálny aspekt** Vyberte zo zoznamu zodpovedajúci rizikový psychosociálny aspekt z hodnotiacej tabuľky (HoTaR)“. Po kliknutí na trojuholník rozbaľovacieho poľa sa rozvinie zoznam, z ktorého vyberte psychosociálny aspekt s prideleným vyšším číslom recidívy. Ak má probant viac psychosociálnych aspektov s vyšším číslom recidívy, dopíše ich do danej bunky k vybranému psychosociálnemu aspektu.

Príklad:

Vyberiete z rozbaľovacieho poľa ako rizikový psychosociálny aspekt Závislosti/v liečbe. Ak má probant ešte rizikový psychosociálny aspekt Finančná nestabilita, tento aspekt dopíšete do bunky k Závislosti/v liečbe.

- Riziko recidívy podľa psychiatrickej, psychologickéj expertízy (posudku) (HoTaR)

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Riziko recidívy podľa psychiatrickej, psychologickéj expertízy (posudku) (HoTaR)“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Riziko z posudku** Vyberte údaj zodpovedajúci údaju uvedenému v HoTaR v kolónke Riziko recidívy podľa psychiatrickej, psychologickéj expertízy (posudku).“ Po kliknutí na trojuholník rozbaľovacieho poľa sa rozvinie zoznam (0 – 1 – 2), z ktorého vyberte zodpovedajúcu údaj uvedený v HoTaR.

- Predchádzajúca trestná činnosť (HoTaR) - počet

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Predchádzajúca trestná činnosť (HoTaR) - počet“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Počet predchádzajúcich trestných činov** Vyberte údaj zodpovedajúci údaju uvedenému v HoTaR kolónke „Predošlá trestná činnosť.“ Po kliknutí na trojuholník rozbaľovacieho poľa sa rozvinie zoznam (0 – 1 – 2 a viac), z ktorého vyberte zodpovedajúcu údaj uvedený v HoTaR.

- Predchádzajúca trestná činnosti – opakujúci sa druh

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Predchádzajúca trestná činnosť – opakujúci sa druh“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Opakujúci sa druh** Áno - minimálne jeden trestný čin spáchaný v minulosti je rovnakej skupiny ako aktuálny trestný čin, Nie - ani jeden trestný čin spáchaný v minulosti nie je rovnakej skupiny ako aktuálny trestný čin.“ Vyberte zodpovedajúci údaj.

Ak vyplýva z dostupných lustrácií, že probant v minulosti spáchal trestný čin, je potrebné sa pozrieť do akej skupiny trestných činov je zaradený napr. trestné činy proti životu a zdraviu. Ak probant spáchal viac trestných činov, je potrebné si zaradiť všetky trestné činy v minulosti spáchané do skupín trestných činov. Ďalej je potrebné si zaradiť aktuálny trestný čin do skupiny trestných činov. Následne porovnajte či je trestný čin/trestné Činy spáchaný/né v minulosti v rovnakej skupine ako aktuálny trestný čin. Ak aspoň jeden trestný čin spáchaný v minulosti je rovnakej skupiny ako aktuálny trestný čin, vyberte zo zoznamu „Áno“. Ak probant spáchal v minulosti trestné činy avšak sú v inej skupine ako aktuálny trestný čin, vyberte zo zoznamu „Nie“.

- Predchádzajúca trestná činnosti – rizikové faktory

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Predchádzajúca trestná činnosť – rizikové faktory“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Rizikové faktory** Vyberte zo zoznamu rizikový faktor prítomný v minimálne jednom predchádzajúcom trestnom čine. V prípade kombinácie dvoch a viacerých rizikových faktorov tieto vpíšte do bunky.“

Po kliknutí na trojuholník rozbaľovacieho poľa sa rozvinie zoznam, z ktorého vyberte rizikový faktor. Ak má probant viac rizikových faktorov, dopíše ich do danej bunky k vybranému rizikovému faktoru.

Príklad:

Vyberiete z rozbaľovacieho poľa ako rizikový faktor násilie. Ak má probant ešte rizikový faktor drogy, tento aspekt dopíšete do bunky k násiliu.

Výber z možností v zozname má vyplývať z povahy trestného činu, ktorý probant spáchal v minulosti. Zdrojovým materiálom sú lustrácie.

- Aktuálny trestný čin

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Aktuálny trestný čin“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Aktuálny trestný čin** Vyberte zo zoznamu zodpovedajúci údaj.“ Vyberte zodpovedajúci údaj.

Údaj zistíte z právoplatného rozhodnutia súdu, v ktorom je uvedené paragrafové znenie aktuálneho trestného činu. Na základe toho vyberiete jeden údaj zo zoznamu.

- Aktuálny trestný čin - rizikové faktory

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Aktuálny trestný čin – rizikové faktory“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Rizikové faktory** Vyberte zo zoznamu rizikových faktor prítomný v aktuálnom trestnom Čine. V prípade kombinácie dvoch a viacerých rizikových faktorov tieto vpíšte do bunky.“

Po kliknutí na trojuholník rozbaľovacieho poľa sa rozvinie zoznam, z ktorého vyberte rizikový faktor. Ak má probant viac rizikových faktorov, dopíše ich do danej bunky k vybranému rizikovému faktoru.

Príklad:

Vyberiete z rozbaľovacieho poľa ako rizikový faktor násilie. Ak má probant ešte rizikový faktor drogy, tento aspekt dopíšete do bunky k násiliu.

Výber z možností v zozname má vyplývať z povahy trestného činu, ktorý probant aktuálne spáchal. Zdrojovým materiálom pre výber možnosti môže byť právoplatné rozhodnutie súdu, v ktorom je popísaný spáchaný trestný čin.

- Postoj k aktuálnemu trestnému činu

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Postoj k aktuálnemu trestnému činu“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Postoj k aktuálnemu trest. činu** Vyberte z možností:

0 - uvedomuje si trest. čin a zodpovedá za následky

1 - uvedomuje si trest. čin a nezodpovedá za následky, neuvedomuje si trest. čin a zodpovedá za následky

2 - neuvedomuje si trest. čin a nezodpovedá za následky.“ Vyberte zodpovedajúci údaj.

Ak si probant uvedomuje spáchaný trestný čin a preberá zodpovednosť za následky spáchaného trestného činu označte „0“. Ak si probant uvedomuje spáchaný trestný čin avšak nepreberá zodpovednosť za následky spáchaného trestného činu, alebo ak si probant neuvedomuje spáchaný trestný čin avšak preberá zodpovednosť za následky spáchaného trestného činu označte „1“. Ak si probant neuvedomuje spáchaný trestný čin a nepreberá zodpovednosť za následky spáchaného trestného činu označte „2“.

- Rodinný stav

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Rodinný stav“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Rodinný stav** Vyberte zo zoznamu zodpovedajúci údaj.“ Následne vyberte zo zoznamu zodpovedajúci údaj.

- Vzťahy

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Vzťahy“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Vzťahy** Vyberte zo zoznamu:

Ochranný faktor - vzťahy nevyžadujú intervenciu.

Rizikový faktor - vzťahy vyžadujú intervenciu.

Neutrálny faktor - vzťahy nie sú v súvislosti k spáchanému trestnému činu.“ Následne vyberte zodpovedajúci údaj.

Pri vyberaní zo zoznamu je nevyhnuté nazerať na vzťahy probanta v súvislosti k spáchanému trestnému činu.

Ak vzťahy probanta v súvislosti k spáchanému trestnému činu, k vedeniu riadneho života a v súvislosti k resocializačnému procesu v probácii podporujú probanta vyberte - Ochranný faktor – vzťahy nevyžadujú intervenciu.

Ak vzťahy probanta v súvislosti k spáchanému trestnému činu, k vedeniu riadneho života a v súvislosti k resocializačnému procesu v probácii sú rizikové, nepôsobia podporne na probanta vyberte – Rizikový faktor – vzťahy vyžadujú intervenciu.

Ak vzťahy probanta nemajú súvislosť k spáchanému trestnému činu, k vedeniu riadneho života ani k resocializačnému procesu v probácii vyberte – Neutrálny faktor – vzťahy nie sú v súvislosti k spáchanému trestného činu.

- Vzdelanie

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Vzdelanie“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Vzdelanie** Vyberte zo zoznamu zodpovedajúci údaj.“ Následne vyberte zo zoznamu zodpovedajúci údaj.

- Práca, zamestnanie

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Práca, zamestnanie“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Práca, zamestnanie probanta** Vyberte zo zoznamu:

Ochranný faktor - práca, zamestnanie nevyžaduje intervenciu.

Rizikový faktor - práca, zamestnanie vyžaduje intervenciu.

Neutrálny faktor - práca, zamestnanie nie je vo vzťahu k spáchanému trest. činu.“ Následne vyberte zodpovedajúci údaj.

Ak práca či zamestnanie probanta v súvislosti so spáchaným trestným činom pôsobí podporne na vedenie riadneho života probanta a nie je potrebná intervencia označte „Ochranný faktor“. V tomto prípade sa môže jednať nielen o stálu prácu, ale i o brigádu, prechodné zamestnanie, štúdium.

Ak práca či zamestnanie probanta v súvislosti so spáchaným trestným činom pôsobí rizikovo na vedenie riadneho života probanta a je potrebná intervencia označte „Rizikový faktor“. Probant je nezamestnaný, bez brigády, má obmedzenú možnosť získať prácu.

Ak práca či zamestnanie probanta nesúvisí so spáchaným trestným činom nemá vplyv na vedenie riadneho života probanta označte „Neutrálny faktor“.

Pri vyberaní zo zoznamu je nevyhnuté nazerať na vzťah práce, zamestnania vo vzťahu k spáchanému trestnému činu.

- Zdroj príjmu

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Zdroj príjmu“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Zdroj príjmu** Vyberte zo zoznamu:

Ochranný faktor – zdroj príjmu nevyžaduje intervenciu.

Rizikový faktor – zdroj príjmu vyžaduje intervenciu.

Neutrálny faktor – zdroj príjmu nemá súvislosť so spáchaným trest. Činom.“ Následne vyberte zo zoznamu.

Ak má probant zdroj príjmu, resp. má príjem, ktorým je schopný pokryť svoje potreby a v súvislosti so spáchaným trestným činom príjem/zdroj príjmu chráni probanta pred recidívou označte „Ochranný faktor“.

Ak má probant zdroj príjmu, resp. má príjem, ktorým nie je schopný pokryť svoje potreby a v súvislosti so spáchaným trestným činom pôsobí príjem/zdroj príjmu rizikovo na vedenie riadneho života probanta označte „Rizikový faktor“.

Ak zdroj príjmu probanta nesúvisí so spáchaným trestným činom, nemá vplyv na vedenie riadneho života probanta označte „Neutrálny faktor“.

Pri vyberaní zo zoznamu je nevyhnuté nazerať na vzťah zdroj príjmu vo vzťahu k spáchanému trestnému činu.

- Dlhy a exekúcie

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Dlhy a exekúcie“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Dlhy a exekúcie** Vyberte zo zoznamu zodpovedajúci údaj.“ Následne vyberte zo zoznamu.

Ak probant nemá dlhy, exekúcie vyberte položku „Nemá“.

Ak probant má dlhy, exekúcie avšak ich zvláda uhrádzať, má plán úhrad, vyberte položku „Zvláda uhrádzať“.

Ak probant má dlhy, exekúcie avšak ich neuhrádza, nemá plán úhrad, nevie akým spôsobom uhradiť dlhy a exekúcie, probant komunikuje, že nemá nádej že by sa mu podarilo niekedy dlhy, exekúcie uhradiť, vyberte položku „Nezvláda uhrádzať“.

- Aktuálne v liečbe závislosti

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Aktuálne v liečbe závislosti“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Aktuálne v liečbe závislosti** Áno – nachádza sa v liečbe. Nie - nenachádza sa v liečbe. Uložená, nariadená - má nariadenú, alebo uloženú liečbu podľa § 51 ods. 4 písm. i) TZ, ale v liečbe sa nenachádza.“ Následne vyberte zo zoznamu.

Áno – nachádza sa v liečbe, označte ak sa probant nachádza v dobrovoľnej liečbe závislosti, alebo súdom uloženou liečbou podľa § 51 ods. 4 písm. i) Trestného zákona, alebo je v nariadenej liečbe závislosti.

Nie – nenachádza sa v liečbe, označte ak sa probant nenachádza v dobrovoľnej liečbe závislosti, alebo ak nemá uloženú žiadnu liečbu závislosti.

Uložená, nariadená – má nariadenú, alebo uloženú liečbu podľa § 51 ods. 4 písm. i) Trestného zákona, označte ak probant má nariadenú, alebo uloženú liečbu podľa § 51 ods. 4 písm. i) Trestného zákona, ale v liečbe sa ešte nenachádza.

- Aktuálne – psychológ, psychiater

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Aktuálne – psychológ, psychiater“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Aktuálne – psychológ, psychiater** Vyberte zo zoznamu: Áno – akútny psychický stav. Áno - chronický psychický stav. Áno – ochranná liečba. Áno – povinnosť podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona. Nie.“ Následne vyberte zo zoznamu.

Rozhodujúcimi faktormi pre výber jednej z možností je či si psychický stav probanta vyžaduje intervenciu psychológa, psychiatra z dôvodu akútneho alebo chronického psychického stavu, či je probant v starostlivosti psychológa, psychiatra dobrovoľne, alebo má uloženú povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Ak je probant v starostlivosti psychiatra, psychológa z dôvodu akútne zhoršeného psychického stavu označte – Áno – akútny psychický stav.

Ak je probant v starostlivosti psychiatra, psychológa z dôvodu chronického psychického stavu označte – Áno – chronický psychický stav.

Ak je probant v starostlivosti psychiatra, psychológa z dôvodu súdom nariadenej ochrannou liečby – Áno – ochranná liečba.

Ak je probant v starostlivosti psychiatra, psychológa z dôvodu uloženej povinnosti podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona označte – Áno - povinnosť podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona.

Ak probant nie je v starostlivosti psychiatra, psychológa označte – Nie.

- Program „Život v komunite“

Po kliknutí na bunku v stĺpci „Život v komunite“ sa zobrazí trojuholník rozbaľovacieho poľa s hlásením „**Program „Život v komunite“** Vyberte zo zoznamu či je program pre probanta vhodný, alebo nevhodný.“ Následne vyberte zo zoznamu.

Cieľom výchovného programu zameraného na resocializáciu odsúdených pod názvom „Život v komunite“ je najmä prevencia výskytu sociálnej patológie a je vybraných aspektov u rizikových skupín zo segregovaných komunít a zvýšenie efektivity resocializácie účastníkov a účastníčok k ich čo možno najmenej problémovému začleneniu.

Cieľovou skupinou programu sú rizikové skupiny zo segregovaných komunít. Segregovanou skupinou sa rozumie sociálne vylúčené spoločenstvá obyvateľov, ktoré dlhodobo žijú v priestorovo izolovanej lokalite, typickým znakom tejto komunity je tzv. generačná chudoba. V podmienkach Slovenskej republiky sú to predovšetkým marginalizované rómske komunity.

- Dátum ukončenia probácie

Do stĺpca „Dátum ukončenia probácie“ manuálne zadajte dátum.

3.5 Upozornenia vo výkaze

V prípade, že do bunky vpíšete iný údaj, aký je v rozbaľovanom poli, objaví sa Vám informačné hlásenie „*Neplatný údaj! Vyberte zo zoznamu*“. Potrebné je vybrať údaj z rozbaľovacieho poľa. Do bunky nie je možné vpisovať.

V stĺpci Rizikový psychosociálny aspekt (HoTaR) je možné vpísať k vybranému údaju ďalší údaj. Táto možnosť bola vytvorená preto, že u probanta môže byť jeden, ale i viac rizikových psychosociálnych aspektov. Potrebné je preto vybrať jeden zo zoznamu a druhý je možné dopísať v tej istej bunke. Následne sa Vám zobrazí ešte informačné hlásenie „*Vlastný údaj! Zadali ste vlastný údaj, prosím skontrolujte či je správny.*“

V Stĺpcoch Predchádzajúca trestná činnosť – RIZIKOVÉ FAKTORY a Aktuálny trestný čin – RIZIKOVÉ FAKTORY je možné vpísať k vybranému údaju ďalší údaj. Táto možnosť bola vytvorená preto, že u probanta môže byť jeden, ale i viac rizikových faktorov. Potrebné je preto vybrať jeden zo zoznamu a druhý je možné dopísať v tej istej bunke. Následne sa Vám zobrazí ešte informačné hlásenie „*Vlastný údaj! Zadali ste vlastný údaj, prosím skontrolujte či je správny.*“

4. Ukončenie zberu dát

Po vyplnení všetkých buniek výkazu uložte dáta vo výkaze kliknutím na ikonu diskety v ľavom hornom rohu obrazovky.

Následne je potrebné hárok uzamknúť. Kliknete na „Revízia“ v hornej lište, vyberiete „Zabezpečiť hárok“, vložíte Vami zvolené ľubovoľné heslo. Systém Vás vyzve k opakovanému zadaniu hesla, zadáte rovnaké heslo. Hárok je zabezpečený. Môžete hárok uzavrieť krížikom v pravom hornom rohu obrazovky.

Po týchto krokoch hárok zašlite v prílohe e-mailu príslušnému odborníkovi probačných aktivít. Heslo k Vášmu hároku zašlite, alebo telefonicky oznámte Vášmu príslušnému odborníkovi probačných aktivít.

Príloha 2 Sumár - SR

Údaj	Hodnota	Krajský súd v Bratislave	Krajský súd v Trnave	Krajský súd v Trenčíne	Krajský súd v Žiline	Krajský súd v Banskej Bystrici	Krajský súd v Nitre	Krajský súd v Košiciach	Krajský súd v Prešove	SR- spolu
Vek probanta	do 18 rokov	0	1	1	0	1	1	0	0	4
	18 - 25 rokov	10	6	12	9	39	7	26	7	116
	26 - 33 rokov	19	9	19	14	49	20	24	13	167
	34 - 41 rokov	38	20	20	11	41	19	30	19	198
	42 - 50 rokov	44	23	21	16	50	17	29	16	216
	51 - 60 rokov	21	12	6	14	24	15	21	10	123
	61 a viac rokov	8	5	4	3	12	5	14	5	56
Sumárne číslo recidívy (HoTaR)	0,01 - 0,15	52	14	15	13	48	33	44	26	245
	0,16 - 0,29	51	30	38	34	93	27	61	27	361
	0,3 - 0,5	20	23	27	16	65	20	28	14	213
	0,51 - 1,0	14	6	3	2	6	3	4	2	40
Rizikový psychosociál ny aspekt (HoTaR)	Závislosť/v liečbe	22	7	19	5	46	9	8	6	122
	Finančná nestabilita	17	12	21	6	26	39	45	25	191
	Bez domova alebo nestabilita s ubytovaním	9	2	5	1	1	4	5	2	29
	Nezamestnaný alebo nedávna strata zamestnania	3	14	9	4	13	11	33	11	98
	Len málo alebo vôbec žiadne uvedomovanie si trestného činu	10	5	9	10	31	2	12	1	80
	Zodpovednosť za sociálnu alebo trestnú situáciu je prípísovaná iným	8	6	9	7	9	8	10	3	60
	Nespokojnosť s aktuálnou situáciou	35	19	4	15	24	20	35	15	167
	Bez uvedeného rizikového psychosociáln eho aspektu	11	15	17	29	59	0	10	11	152
Riziko recidívy	0	121	66	61	65	160	68	114	55	710
	1	7	6	5	1	26	16	15	12	88

podľa psychiatrickej, psychologickej expertízy (posudku) (HoTaR)	2	12	4	2	0	25	0	9	3	55
Predchádzajúca trestná činnosť (HoTaR) - POČET	0	49	25	44	32	79	32	55	28	344
	1	16	17	12	7	40	9	23	15	139
	2 a viac	75	34	27	28	97	43	65	27	396
Predchádzajúca trestná činnosť - OPAKUJÚCI SA DRUH	Áno	52	33	28	22	61	27	53	24	300
	Nie	87	43	55	45	155	57	90	46	578
Predchádzajúca trestná činnosť - RIZIKOVÉ FAKTORY	Násilie	12	11	17	7	21	17	10	6	101
	Drogy	28	9	6	5	16	7	13	2	86
	Ochranná liečba	1	0	4	0	3	0	1	0	9
	Extrémizmus, radikalizmus	1	1	0	2	0	0	0	0	4
	Nič z uvedeného	98	55	58	54	174	59	118	59	675
	Kombinácia rizikových faktorov+iné	0	0	1	1	2	1	3	3	11
Aktuálny trestný čin	TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ	29	11	16	15	34	7	13	9	134
	TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ	8	8	18	10	55	14	21	12	146
	TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ	11	3	6	2	21	5	10	13	71
	TČ proti majetku a hospodárske tr.činy § 212 - § 283 TZ	41	34	17	0	53	5	59	31	240
	TČ všeobecne nebezpečné § 284 - § 299a TZ	13	5	10	5	32	7	16	3	91
	TČ proti životnému prostrediu §	0	0	0	0	3	1	1	0	5

	300 - § 310TZ									
	TČ proti poriadku vo verejných veciach § 321 - § 358 TZ	18	8	5	2	8	10	11	2	64
	TČ proti iným právam a slobodám § 359 - § 377 TZ	18	6	10	4	5	7	11	0	61
	TČ proti mieru, proti ľudskosti, trestné činy terorizmu, extrémizmu a trestné činy vojnové § 417 - § 425 TZ	2	1	1	3	2	0	1	0	10
Aktuálny trestný čin - RIZIKOVÉ FAKTORY	Násilie	34	18	37	10	61	26	28	13	227
	Drogy	22	10	15	8	29	9	13	3	109
	Ochranná liečby	1	0	3	1	3	0	0	2	10
	Extrémizmus, radikalizmus	4	1	1	3	2	0	1	0	12
	Nič z uvedeného	77	47	30	45	115	47	98	52	511
	Kombinácia rizikových faktorov+iné	2	0	0	2	5	4	4	0	17
Postoj k aktuálnemu trestnému činu	0	96	57	57	54	182	60	98	56	660
	1	31	10	18	6	25	17	24	11	142
	2	13	9	8	6	7	6	14	3	66
Rodinný stav	slobodný/á	80	46	51	29	121	46	74	25	472
	ženatý/vydatá	29	18	15	17	52	19	36	28	214
	rozvedený/á	21	10	8	13	30	8	12	8	110
	vdovec/vdova	1	0	3	1	0	2	2	1	10
	druh/družka	9	2	6	5	13	9	16	8	68
Vzťahy	Ochranný faktor - nevyžadujú intervenciu	56	19	31	35	57	25	53	29	305
	Rizikový faktor - vyžadujú intervenciu	15	9	27	4	32	23	22	14	146
	Neutrálny faktor - nesúvisia	69	48	25	27	127	36	62	27	421

Vzdelanie	Základné vzdelanie	35	23	28	15	77	28	52	25	283
	Stredoškolské vzdelanie bez maturity	32	17	31	21	59	30	35	16	241
	Stredoškolské vzdelanie s maturitou	54	25	21	26	65	15	39	27	272
	Vysokoškolské vzdelanie	19	11	3	4	14	11	12	2	76
Práca, zamestnanie	Ochranný faktor - nevyžaduje intervenciu	60	25	34	31	59	27	63	39	338
	Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu	26	8	20	7	24	17	38	19	159
	Neutrálny faktor - nesúvisí	54	43	29	25	130	39	35	12	367
Zdroj príjmu	Ochranný faktor - nevyžaduje intervenciu	48	21	26	36	62	31	67	32	323
	Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu	27	13	26	8	21	15	40	24	174
	Neutrálny faktor - nesúvisí	65	41	31	20	132	38	30	14	371
Dlhy a exekúcie	Nemá	90	47	46	35	129	64	91	43	545
	Zvláda uhrádzať	26	16	22	16	58	11	27	17	193
	Nezvláda uhrádzať	24	13	15	13	28	8	18	10	129
Aktuálne v liečbe závislosti	Áno - nachádza sa v liečbe	18	2	20	4	23	8	9	6	90
	Nie - nenachádza sa v liečbe	116	73	60	61	186	75	128	64	763
	Uložená, nariadená - nenachádza sa	6	1	3	1	6	1	0	0	18
Aktuálne - psychológ, psychiater	Áno - akútny psychický stav.	3	0	3	0	4	2	1	0	13
	Áno - chronický psychický stav.	7	3	3	2	10	6	6	3	40
	Áno - ochranná	12	2	14	2	10	1	2	2	45

	liečba.									
	Áno - povinnosť § 51 ods. 4 písm. j) TZ.	3	9	12	3	3	19	23	1	73
	Nie	115	62	51	58	188	56	105	64	699
Program "Život v komunite"	Vhodný	5	4	9	12	99	38	51	30	248
	Nevhodný	135	72	74	54	116	46	89	40	626
Dátum ukončenia probácie do	31.12.2024	17	17	20	10	29	11	19	16	139
	31.3.2025	13	4	7	4	16	9	9	10	72
	30.6.2025	11	5	6	6	19	5	9	4	65
	30.9.2025	10	8	5	10	21	6	13	6	79
	31.12.2025	13	4	4	10	15	8	9	5	68
	viac ako 01.01.2026	75	38	41	26	112	44	83	29	448
Celkový počet		140	76	83	67	216	84	144	70	880
Pohlavie	Muž	122	67	69	54	189	76	117	57	751
	Žena	18	9	14	13	27	8	27	13	129

Príloha 3 ŠRaVVP "Zamestnanosť" - vzorce

Riadok	Program Zamestnanosť kritériá	Triediaci algoritmus
1	Počet klientov	COUNTA(A2:AX)
2	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 1: nezamestnaný alebo nedávna strata zamestnania (HOTaR)	COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*nezamestnaný*")
3	Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 1: nezamestnaný alebo nedávna strata zamestnania (HOTaR)	COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*nezamestnaný*";O2:OX;"<Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"<TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")
4	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 2: práca zamestnanie (RF) vyžaduje intervenciu	COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";O2:OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu")
5	Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 2: práca zamestnanie (RF) vyžaduje intervenciu	COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";O2:OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";P2:PX;"<Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"<TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")
6	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 3: Zdroj príjmu (RF) vyžaduje intervenciu	COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu")
7	Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 3: Zdroj príjmu (RF) vyžaduje intervenciu	COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";O2:OX;"<Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"<TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")
8	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 4: trestný čin	COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ")+COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";I2:IX;"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ")+COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";I2:IX;"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ")+COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";I2:IX;"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")
9	Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 4: trestný čin	SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*nezamestnaný*";O2:OX;"<Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";P2:PX;"<Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
10	Početnosť klientov spĺňajúcich aspoň 1 kritérium (z kritérií 1-4) 25%	22-COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.")-COUNTIFS(D2:DX;"<*nezamestnaný*";O2:OX;"<Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";P2:PX;"<Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"<TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")
11	Početnosť výskytu klientov aspoň v 2 kritériách (z kritérií 1-4)	COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";D2:DX;"*nezamestnaný*")+COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";O2:OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu")+SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))+COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*nezamestnaný*";O2:OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu")+SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*nezamestnaný*";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))+SUM(COUNTIFS(O2:OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))))
12	Z toho kombinácia 1+2	COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*nezamestnaný*";O2:OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu")
13	počet klientov len v kombinácii 1+2	SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*nezamestnaný*";P2:PX;"<Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";O2:OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"<TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))

14	Z toho kombinácia 1+3	COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2: DX;"*nezamestnaný*";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu")
15	počet klientov len v kombinácii 1+3	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2: DX;"*nezamestnaný*";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";O2: OX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;"<>TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2: IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2: IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2: IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
16	Z toho kombinácia 1+4	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2: DX;"*nezamestnaný*";I2: IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
17	počet klientov len v kombinácii 1+4	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2: DX;"*nezamestnaný*";P2: PX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";O2: OX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
18	Z toho kombinácia 2+3	=(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu"))
19	počet klientov len v kombinácii 2+3	COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2: DX;"<>*nezamestnaný*";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;"<>TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2: IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2: IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2: IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")
20	Z toho kombinácia 2+4	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
21	počet klientov len v kombinácii 2+4	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2: DX;"<>*nezamestnaný*";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";P2: PX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
22	Z toho kombinácia 3+4	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
X	počet klientov len v kombinácii 3+4	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";D2: DX;"<>*finančná nestabilita*";O2: OX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
24	Počet klientov spĺňajúcich len 2 kritériá (50%)	Súčet riadkov 13,15,17,19,21,X
25	Početnosť výskytu klientov aspoň v 3 kritériách (z kritérií 1-4)	COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";D2: DX;"*nezamestnaný*";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu")+SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";D2: DX;"*nezamestnaný*";I2: IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")))+(SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2: DX;"*nezamestnaný*";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")))+SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
26	Z toho kombinácia 1+2+3	COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";D2: DX;"*nezamestnaný*";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu")
27	počet klientov len v kombinácii 1+2+3	(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2: DX;"*nezamestnaný*";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;"<>TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2: IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2: IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2: IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))

28	Z toho kombinácia 1+2+4	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";D2: DX;"*nezamestnaný*";I2: IX;{"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"})))
29	počet klientov len v kombinácii 1+2+4	(SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2: DX;"*nezamestnaný*";P2: PX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;{"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"})))
30	Z toho kombinácia 1+3+4	(SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2: DX;"*nezamestnaný*";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;{"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"})))
31	počet klientov len v kombinácii 1+3+4	(SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2: DX;"*nezamestnaný*";P2: PX;"Rizikový faktor - Program zamestnanosť vyžaduje intervenciu";O2: OX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;{"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"})))
32	Z toho kombinácia 2+3+4	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;{"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"})))
33	počet klientov len v kombinácii 2+3+4	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";D2: DX;"<>*nezamestnaný*";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;{"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"})))
34	Počet klientov spĺňajúcich len 3 kritériá (75%)	Súčet riadkov 27,29,31,33
35	Početnosť klientov spĺňajúcich 4 kritériá (z kritérií 1-4) 100%	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2: PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";D2: DX;"*nezamestnaný*";O2: OX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2: IX;{"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"})))

Príloha 4 ŠRaVVP "Finančná gramotnosť" - vzorce

Riadok	Program Finančná gramotnosť kritériá	Triediaci algoritmus
1	Počet klientov	COUNTA(A2:AX)
2	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 1: finančná nestabilita (D) (HOTaR)	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*finančná nestabilita*")
3	Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 1: finančná nestabilita (D) (HOTaR)	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*finančná nestabilita*";P2:PX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";Q2:QX;"*nemá*";I2:IX;"<>TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")
4	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 2: Zdroj príjmu (P) (RF)	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu")
5	Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 2: Zdroj príjmu (P) (RF)	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"<>*finančná nestabilita*";Q2:QX;"*nemá*";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"<>TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")
6	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 3: Dlhy a exekúcie (Q) (RF) vyžaduje intervenciu	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";Q2:QX;"<>*nemá*")
7	Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 3: Dlhy a exekúcie (Q) (RF) vyžaduje intervenciu	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"<>*finančná nestabilita*";Q2:QX;"<>*nemá*";P2:PX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"<>TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")
8	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 4: trestný čin	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ")+COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";I2:IX;"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ")+COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";I2:IX;"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ")+COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";I2:IX;"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")
9	Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 4: trestný čin	SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"<>*finančná nestabilita*";Q2:QX;"*nemá*";P2:PX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
10	Počet klientov spĺňajúcich aspoň 1 kritérium (z kritérií 1-4) 25%	B4-COUNTIFS(S2:SX;"Áno - akútny psychický stav.")-COUNTIFS(D2:DX;"<>*finančná nestabilita*";Q2:QX;"*nemá*";P2:PX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"<>TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")
11	Početnosť výskytu klientov aspoň v 2 kritériách (z kritérií 1-4)	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*finančná nestabilita*";Q2:QX;"<>*nemá*")+COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*finančná nestabilita*";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu")+SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*finančná nestabilita*";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))+COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";Q2:QX;"<>*nemá*")+SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))+SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";Q2:QX;"<>*nemá*";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))

12	Z toho kombinácia 1+2	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*finančná nestabilita*";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu")
13	počet klientov len v kombinácii 1+2	SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*finančná nestabilita*";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";Q2:QX;"*nemá*";I2:IX;"<>TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
14	Z toho kombinácia 1+3	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*finančná nestabilita*";Q2:QX;"<>*nemá*")
15	počet klientov len v kombinácii 1+3	SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*finančná nestabilita*";P2:PX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";Q2:QX;"<>*nemá*";I2:IX;"<>TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
16	Z toho kombinácia 1+4	SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*finančná nestabilita*";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
17	počet klientov len v kombinácii 1+4	SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*finančná nestabilita*";P2:PX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";Q2:QX;"*nemá*";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
18	Z toho kombinácia 2+3	(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2:PX;"*Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu*";Q2:QX;"<>*nemá*"))
19	počet klientov len v kombinácii 2+3	SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"<>*finančná nestabilita*";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";Q2:QX;"<>*nemá*";I2:IX;"<>TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";I2:IX;"<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";I2:IX;"<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";I2:IX;"<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
20	Z toho kombinácia 2+4	SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";P2:PX;"*Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu*";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
21	počet klientov len v kombinácii 2+4	SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"<>*finančná nestabilita*";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";Q2:QX;"*nemá*";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
22	Z toho kombinácia 3+4	SUM(COUNTIFS(Q2:QX;"<>*nemá*";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
X	počet klientov len v kombinácii 3+4	SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"<>*finančná nestabilita*";P2:PX;"<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";Q2:QX;"<>*nemá*";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))
24	Počet klientov spĺňajúcich len 2 kritériá (50%)	Súčet riadkov 13,15,17,19,21,X
25	Početnosť výskytu klientov aspoň v 3 kritériách (z kritérií 1-4)	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*finančná nestabilita*";Q2:QX;"<>*nemá*";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu")+SUM(COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";D2:DX;"*finančná nestabilita*";Q2:QX;"<>*nemá*";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))+(SUM(COUNTIFS(D2:DX;"*finančná nestabilita*";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")))+(SUM(COUNTIFS(Q2:QX;"<>*nemá*";P2:PX;"Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu";I2:IX;"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))

		§ 212 - § 283 TZ"; "TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ"; "TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ"; "TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))))
26	Z toho kombinácia 1+2+3	COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*finančná nestabilita*"; Q2: QX; "<>*nemá*"; P2: PX; "Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu")
27	počet klientov len v kombinácii 1+2+3	(SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; Q2: QX; "<>*nemá*"; D2: DX; "*finančná nestabilita*"; P2: PX; "Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu"; I2: IX; "<>TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ"; I2: IX; "<>TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ"; I2: IX; "<>TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ"; I2: IX; "<>TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"))))
28	Z toho kombinácia 1+2+4	SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*finančná nestabilita*"; P2: PX; "Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu"; I2: IX; {"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ"; "TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ"; "TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ"; "TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"}))
29	počet klientov len v kombinácii 1+2+4	(SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; Q2: QX; "*nemá*"; D2: DX; "*finančná nestabilita*"; P2: PX; "Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu"; I2: IX; {"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ"; "TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ"; "TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ"; "TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"}))
30	Z toho kombinácia 1+3+4	(SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; Q2: QX; "<>*nemá*"; D2: DX; "*finančná nestabilita*"; I2: IX; {"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ"; "TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ"; "TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ"; "TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"}))
31	počet klientov len v kombinácii 1+3+4	(SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; Q2: QX; "<>*nemá*"; D2: DX; "*finančná nestabilita*"; P2: PX; "<>Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu"; I2: IX; {"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ"; "TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ"; "TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ"; "TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"}))
32	Z toho kombinácia 2+3+4	SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav"; P2: PX; "Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu"; Q2: QX; "<>*nemá*"; I2: IX; {"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ"; "TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ"; "TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ"; "TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"}))
33	počet klientov len v kombinácii 2+3+4	SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "<>*finančná nestabilita*"; P2: PX; "Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu"; Q2: QX; "<>*nemá*"; I2: IX; {"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ"; "TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ"; "TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ"; "TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"}))
34	Počet klientov spĺňajúcich len 3 kritériá (75%)	Súčet riadkov 27,29,31,33
35	Početnosť klientov spĺňajúcich aspoň 4 kritériá (z kritérií 1-4) 100%	SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*finančná nestabilita*"; Q2: QX; "<>*nemá*"; P2: PX; "Rizikový faktor - vyžaduje intervenciu"; I2: IX; {"TČ proti majetku a hospodárske tr.Činy § 212 - § 283 TZ"; "TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ"; "TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ"; "TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ"}))

Príloha 5 ŠRaVVP "Reštart" - vzorce

	Program Reštart kritériá	Triediaci algoritmus
1	Počet klientov	COUNTA(A2:AX)
2	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 1: Závislosť v liečbe (D) (HOTaR)	COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*"závislosť*")
3	Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 1: Závislosť v liečbe (D) (HOTaR)	COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*"závislosť*"; J2: JX; "<>*Drogy*"; J2: JX; "<>*Alkohol*"; R2: RX; "*"Áno - nachádza sa v liečbe*")
4	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 2: Aktuálny rizikový faktor (J): drogy/alkohol	SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; J2: JX; {"*Drogy*", "*alkohol*"}))-SUM(COUNTIFS(J2: JX; {"*drogy**alkohol*", "*alkohol**drogy*"}))
5	Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 2: Aktuálny rizikový faktor (J): drogy/alkohol	SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "<>*závislosť*"; J2: JX; {"*Drogy*", "*alkohol*"}; R2: RX; "*"Áno - nachádza sa v liečbe*"))-SUM(COUNTIFS(S2: S98; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: D98; "<>*závislosť*"; J2: J98; {"*Drogy*", "*Alkohol*", "*alkohol**drogy*"}; R2: R98; "*"Áno - nachádza sa v liečbe*"))
6	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 3: Nenachádza sa aktuálne v liečbe závislosti {R} (samostatne neindikatívne)	COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; R2: RX; "<>*Áno - nachádza sa v liečbe*")
7	Početnosť klientov spĺňajúcich len kritérium 3: Nenachádza sa aktuálne v liečbe závislosti {R} (samostatne neindikatívne)	COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "<>*závislosť*"; J2: JX; {"*Drogy*", "*Alkohol*", "*Alkohol*", "*drogy*", "*alkohol*", "*alkohol**drogy*"}; R2: RX; "<>*Áno - nachádza sa v liečbe*")
8	Početnosť klientov spĺňajúcich aspoň 1 kritérium (z kritérií 1-3) 33,33%	Počet klientov-COUNTIFS(S2: SX; "Áno - akútny psychický stav.")-COUNTIFS(D2: DX; "<>*Závislosť*"; D2: DX; "<>*Drogy*"; J2: JX; "<>*Alkohol*"; R2: RX; "*"Áno - nachádza sa v liečbe*")
9	Početnosť výskytu klientov aspoň v 2 kritériách (z kritérií 1-3)	(SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*"Závislosť*"; J2: JX; {"*drogy*", "*alkohol*"}))+COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*"Závislosť*"; R2: RX; "<>*Áno - nachádza sa v liečbe*"))+SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; R2: RX; "<>*Áno - nachádza sa v liečbe*"; J2: JX; {"*drogy*", "*alkohol*"}))-SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*"Závislosť*"; J2: JX; {"*drogy**alkohol*", "*alkohol**drogy*"}))-SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; R2: RX; "<>*Áno - nachádza sa v liečbe*"; J2: JX; {"*drogy**alkohol*", "*alkohol**drogy*"}))
10	Z toho kombinácia 1+2	SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*"Závislosť*"; J2: JX; {"*drogy*", "*alkohol*"}))-SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*"Závislosť*"; J2: JX; {"*drogy**alkohol*", "*alkohol**drogy*"}))
11	počet klientov len v kombinácii 1+2 (neindikatívne - bez splnenia kritéria 3)	SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*"závislosť*"; J2: JX; {"*Drogy*", "*Alkohol*", "*Alkohol*", "*drogy*", "*alkohol*", "*alkohol**drogy*"}; R2: RX; "*"Áno - nachádza sa v liečbe*"))-SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*"závislosť*"; J2: JX; {"*Drogy*", "*Alkohol*", "*alkohol**drogy*"}; R2: RX; "*"Áno - nachádza sa v liečbe*"))
12	Z toho kombinácia 1+3	SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*"Závislosť*"; R2: RX; "<>*Áno - nachádza sa v liečbe*"))
13	počet klientov len v kombinácii 1+3	(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*"závislosť*"; J2: JX; "<>*Drogy*"; J2: JX; "<>*Alkohol*"; R2: RX; "<>*Áno - nachádza sa v liečbe*"))
14	Z toho kombinácia 2+3	SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; R2: RX; "<>*Áno - nachádza sa v liečbe*"; J2: JX; {"*drogy*", "*alkohol*"}))-SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; R2: RX; "<>*Nie*"; J2: JX; {"*drogy**alkohol*", "*alkohol**drogy*"}))
15	počet klientov len v kombinácii 2+3	SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "<>*závislosť*"; J2: JX; {"*Drogy*", "*Alkohol*", "*Alkohol*", "*drogy*", "*alkohol*", "*alkohol**drogy*"}; R2: RX; "<>*Áno - nachádza sa v liečbe*"))
16	Počet klientov spĺňajúcich len 2 indikatívne kritériá 1+3 alebo 2+3 (66,66%)	Súčet riadkov 13,15
17	Početnosť klientov spĺňajúcich 3 kritériá (z kritérií 1-3) (100%)	SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*"závislosť*"; J2: JX; {"*Drogy*", "*Alkohol*", "*Alkohol*", "*drogy*", "*alkohol*", "*alkohol**drogy*"}; R2: RX; "<>*Áno - nachádza sa v liečbe*"))-SUM(COUNTIFS(S2: SX; "<>Áno - akútny psychický stav."; D2: DX; "*"závislosť*"; J2: JX; {"*Drogy*", "*Alkohol*", "*alkohol**drogy*"}; R2: RX; "<>*Áno - nachádza sa v liečbe*"))

Príloha 6 ŠRaVVP "Chcem sa zmeniť" - vzorce

riadok	Program Chcem sa zmeniť kritériá	Triediaci algoritmus
1	Počet klientov	COUNTA('OS ZH'!A2:AX)
2	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 1: Menej ako 18 rokov (B)	COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";B2: BX;"*do 18 rokov")
3	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 2): Rizikový faktor aktuálny trestný čin: Násilie (J)	COUNTIFS('S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";J2: JX;"*násilie*")
4	Z toho kombinácia 1+2 (vek + rizikový faktor aktuálny trestný čin: násilie)	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";B2: BX;"*do 18 rokov";'OS ZH'!J2: JX;"*násilie*"))

Príloha 7 ŠRaVVP "Rozdielnosť nás spája" - vzorce

riadok	Program Rozdielnosť nás spája kritériá	Triediaci algoritmus
1	Počet klientov	COUNTA(A2:AX)
2	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 1: Rizikový faktor aktuálny trestný čin: Extrémizmus, radikalizmus (J)	COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";J2: JX;"*extrémizmus*")
3	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 2: trestný čin	COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";I2: IX;"TČ proti mieru, proti ľudskosti, trestné Činy terorizmu, extrémizmu a trestné Činy vojnové § 417 - § 425 TZ")+COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";I2: IX;"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ")+COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";I2: IX;"TČ proti iným právam a slobodám § 359 - § 377 TZ")+COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";I2: IX;"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")+COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";I2: IX;"TČ všeobecne nebezpečné § 284 - § 299a TZ")
4	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 3 (pre mix skupiny): Rizikový faktor aktuálny trestný čin: Násilie (J)	COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";J2: JX;"*násilie*")
5	Z toho kombinácia 1+2 (extrémizmus + trestný čin)	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";J2: JX;"*Extrémizmus*";I2: IX;"TČ proti mieru, proti ľudskosti, trestné Činy terorizmu, extrémizmu a trestné Činy vojnové § 417 - § 425 TZ";"TČ všeobecne nebezpečné § 284 - § 299a TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ";"TČ proti iným právam a slobodám § 359 - § 377 TZ"))
6	Z toho kombinácia 2+3 (násilie + trestný čin) pre mix skupiny	#SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";J2: JX;"*násilie*";I2: IX;"TČ proti mieru, proti ľudskosti, trestné Činy terorizmu, extrémizmu a trestné Činy vojnové § 417 - § 425 TZ";"TČ všeobecne nebezpečné § 284 - § 299a TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ";"TČ proti iným právam a slobodám § 359 - § 377 TZ"))
7	Z toho kombinácia 1+3 (extrémizmus+násilie) prieniková množina	#COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";J2: JX;"*Extrémizmus**násilie*")+COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";J2: JX;"*násilie**extrémizmus*")

Príloha 8 ŠRaVVP "Život v komunite" - vzorce

riadok	Program Život v komunite kritériá	Triediaci algoritmus
1	Počet klientov	COUNTA(A2:AX)
2	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 1: Rizikový faktor aktuálny trestný čin: Extrémizmus, radikalizmus (J)	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";T2:TX;"vhodný";J2:JX;"<>*extrémizmus*")

Príloha 9 ŠRaVVP "Druhá šanca" - vzorce

riadok	Program Druhá šanca kritériá	Triediaci algoritmus
1	Počet klientov	COUNTA(A2:AX)
2	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 1: Aktuálny trestný čin RF Násilie (I)	COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";J2: JX;"* násilie*")
3	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 2: Vzťahy (RF) vyžadujú intervenciu (M)	COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";M2: MX;"Rizikový faktor - vyžadujú intervenciu")
4	Početnosť klientov spĺňajúcich kritérium 3: trestný čin	COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";I2: IX;"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ")+COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";I2: IX;"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ")+COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";I2: IX;"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ")
5	Počet klientov spĺňajúcich čiastočný indikátor (kumulatívne splnené kritériá 1+2+3) predpokladu zaradenia do programu (s vylúčením klientov s nariadenou liečbou závislosti)	SUM(COUNTIFS(S2: SX;"<>Áno - akútny psychický stav.";R2: RX;"*Nie*";J2: JX;"* násilie*"; M2: MX;"Rizikový faktor - vyžadujú intervenciu";I2: IX;"TČ proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ";"TČ proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ";"TČ proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ"))

Príloha 10 ŠRaVVP "Rodina a vzťahy" - vzorce

riadok	Program Rodina a vzťahy kritériá	Triediaci algoritmus
1	Počet klientov	COUNTA(A2:AX)
2	Početnosť klientov spĺňajúcich indikátor: Vzťahy RF (ochranný faktor)	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.;"OS ZH'!M2:MX;"*Ochranný faktor*")
3	Početnosť klientov spĺňajúcich Indikátor: Vzťahy (RF) (rizikový faktor- vyžadujú intervenciu)	COUNTIFS(S2:SX;"<>Áno - akútny psychický stav.;"OS ZH'!M2:MX;"*Rizikový faktor*")

Vstupná analýza k modifikácii resocializačných a výchovných vzdelávacích programov v probácii

Autori:

PhDr. Alena Gulánová, PhD.

Mgr. Pavol Kováč

PhDr. Oliver Lakošík

Editor:

PhDr. Alena Gulánová, PhD.

Rozsah: 87 strán

Rok: 2024

Vydanie: 1

www.sancanavrat.sk

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko, www.esf.gov.sk.